

DE VEILIGHEIDSREGIO

UITGAVE VAN HET VEILIGHEIDSBERAAD IN SAMENWERKING MET NVBR, POLITIE NEDERLAND, GHOR, VNG EN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

3 Bestuurlijk congres ter gelegenheid van inwerkingtreding Wet veiligheidsregio's.

Bestuurders, managers bijeen om te praten over de verdere ontwikkelingen rond het veiligheidsdomein.

4 Evenementenbeleid: rol van gemeente en veiligheidsregio

Aan het woord enkele ervaringsdeskundigen over dilemma's, verwachtingen, rollen en verantwoordelijkheden.

6 Samenwerkende partners

Dit keer de rol van het Nederlandse Rode Kruis belicht: een onmisbare ketenpartner bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

7 Kabinet komt met reactie op onderzoeken Poldercrash:

verdere standaardisatie in meldkamerdomein en verbeteren van slachtoffervolgssystematiek.

Thom de Graaf:

Pal voor de veiligheidsregio

Je kunt niet met een dubbeltje voor een kwartje veiligheid kopen, stelt de Nijmeegse burgemeester Thom de Graaf als voorzitter van het Veiligheidsberaad. Daarom is er alle reden het gesprek met de nieuwe minister en de nieuwe 'macht' in Den Haag aan te gaan om de verworvenheid van de kwetsbare, net van de grond gekomen veiligheidsregio's te beschermen. Thom de Graaf over bezuinigingen, de nieuwe wetgeving en zijn visie op actuele onderwerpen.

Het gesprek met hem mag in meerdere opzichten actueel heten. Op 1 oktober zijn de Wet veiligheidsregio's en de daarbij behorende besluiten in werking getreden. "Er is lang over gedaan maar ik ben blij dat de Wet er nu ligt", zegt Thom de Graaf: "We hebben jarenlang een beetje drooggezwommen, zou je kunnen zeggen. De Inspectie Openbare Orde en Veiligheid nam de veiligheidsregio's zelfs al de maat alsof de Wet allang van kracht was."

Volgens hem mag iedereen blij zijn dat er nu een stevige Wet ligt. "Met normen, met afspraken wie in welke fase waarover gaat. Die duidelijkheid hadden we nodig. Zij positioneert de veiligheidsregio's aanzienlijk beter als cruciale organen voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing, en in veel regio's intussen ook voor de brandweezorg."

VEILIGHEIDSBERAAD

Ook het Veiligheidsberaad zelf is nu 'in positie gebracht'. Naast overlegorgaan voor de veiligheidsregio's vormt het beraad het officiële aanspreekpunt voor de rijksoverheid om afspraken te maken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. In de nabije toekomst komt daar nog de bestuurlijke verantwoordelijkheid bij voor de Ondersteuningsorganisatie Fysieke Veiligheid die in oprichting is en waar onder meer het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (NIFV) in opgaat.

Het Veiligheidsberaad en het Bureau Veiligheidsberaad vormen een slanke maar doeltreffende organisatie, stelt De Graaf. Het beraad telt 25 collega-burgemeesters annex voorzitters van veiligheidsregio's. Het dagelijks bestuur bestaat uit zes leden. Het bureau is even overzichtelijk met taken richting alle professionele organisaties tot op het hoogste niveau. "Maar het allerbelangrijkste is dat we dienstbaar zijn aan de veiligheidsregio's", zegt de voorzitter er heel duidelijk bij.

Met deze positieve stand is het dan ook zaak om vooruit te zien en niet meer achterom te kijken, vindt De Graaf – al

kent hij de 'ernstige bedenkingen' die er met name in de Eerste Kamer waren tegen de gekozen bestuurlijke figuur voor de veiligheidsregio. Volgens de meeste senaatsfracties is er bij de gekozen regioconstructie met indirecte democratische legitimatie eerder sprake van verlegd lokaal bestuur dan verlengd lokaal bestuur. Minister Ter Horst deelde de zorgen van de Kamer en zegde toe dat zij zich er hard voor zal maken dat in het kabinet en in de Eerste en Tweede Kamer een discussie gevoerd gaat worden over de bestuurlijke inrichting van Nederland.

ZOMPIG MOERAS

Daar is ook na het vertrek van de minister nog steeds alle reden voor, beaamt De Graaf. Want bij elkaar zijn we volgens hem flink losgezongen van de Thorbecke-inrichting van ons staatsbestel met provincies en gemeenten. Alleen, de veiligheidsregio en de rampenbestrijding mogen niet het slachtoffer worden van het 'zompige moeras' waarin de discussie over de bestuurlijke organisatie van Nederland zich al tientallen jaren bevindt, benadrukt de voorzitter van het Veiligheidsberaad: "De kamerleden hebben het grootste gelijk van de wereld met hun kritiek. Maar veiligheidsregio's zijn te belangrijk om zich te laten meezuigen in dat moeras. Crisisbeheersing en rampenbestrijding zijn van een te groot belang om in die discussie het slachtoffer te worden."

Overigens verwacht De Graaf niet dat de door Ter Horst gewenste discussie onder het nieuwe kabinet een grote vlucht zal nemen: "Wat dat betreft is het roeien met de riemen die we hebben. En laten we wel wezen: met de veiligheidsregio hebben we een goede riem in handen."

BEZUINIGINGEN

De voorzitter van het Veiligheidsberaad is wel in een ander opzicht beducht voor het regeerakkoord, omdat de nieuwe regering in lijn van de bezuinigingsvoorstellen van de Commissie Vijlbrief de brandweer en de veiligheidsregio's weleens zou kunnen meenemen in de bezuinigingsslag. Daarvoor is het fenomeen veiligheidsregio naar zijn oordeel te kwetsbaar: "Want we zijn nog aan het opbouwen."

De komende jaren moeten de veiligheidsregio's, in de woorden van SP-kamerlid Ronald van Raak, uitgroeien tot 'geoliede machines die op het onvoorziene zijn voorbereid'!

De Graaf: "Mooi gezegd. Als de politiek daartoe dan ook de middelen verschaft ben ik helemaal blij. Want vergis je niet. Veiligheidsregio's zijn afhankelijk van gemeenten en van rijksfinanciering. Dus die hangen als het ware tussen twee financieringsbronnen in. Ik hoor nu al wethouders financiën zeggen dat veiligheidsregio's net als andere gemeenschappelijke regelingen ook maar moeten inleveren. Daarnaast bekijkt het Rijk of we niet wat kunnen met de brandweer en de gelden voor crisisbeheersing. Hoe begrijpelijk ook vanuit het perspectief van degenen die korten, maar als je aan twee kanten moet inleveren kunnen die veiligheidsregio's nooit geoliede machines worden. We zullen dus moeten kijken wat het effect is van het regeerakkoord en de bezuinigingen. Want het Rijk en al die wethouders moeten niet denken dat je op de brandweermiddelen en de veiligheidsmiddelen stevig kunt bezuinigen. Je kunt niet met een dubbeltje voor een kwartje veiligheid kopen."

SOCIALE VEILIGHEID

Over 'veiligheid' valt trouwens nog iets te zeggen. Veiligheidsregio's zullen in toenemende mate niet alleen relevant zijn voor de brandweer en crisisbeheersing

Vervolg op pagina 2

De Graaf: "Veiligheidsregio's te belangrijk om slachtoffer te worden van politieke discussie."

Veiligheid in het regeerakkoord

Het gesprek met voorzitter Thom de Graaf van het Veiligheidsberaad vond plaats vlak voordat het concept-regeerakkoord tussen de coalitiefracties VVD en CDA werd gepresenteerd. Daarnaast is een gedoogakkoord overeengekomen tussen VVD, PVV en CDA. Wat zeggen het regeer- en gedoogakkoord precies over veiligheid?

NATIONALE POLITIE

Er komt een nationale politie onder verantwoordelijkheid van de minister die belast is met de zorg voor veiligheid. De minister wordt eindverantwoordelijk voor het beheer. Er komen tien politieregio's waarbij de grenzen van de tien arrondissementen van de gerechtelijke kaart leidend zijn. De burgemeester blijft verantwoordelijk voor de openbare orde, capaciteitsinzet voor lokale taken en het vergunningenbeleid. In de regio's beslist de driehoek over de inzet van de politie. Daarbij heeft de burgemeester een beslissende stem. Bij geschillen over de inzet wordt de beslissing genomen door de regioburgemeester bij wie het gezag berust. Hij hoort daarbij de regionale hoofdofficier van justitie en de regionale politiechef. De regioburgemeester (dat is de burgemeester van de grootste gemeente in de regio, red.) stemt ook af met de burgemeesters in de regio.

Bij geschillen over de inzet van de politie die de regio overstijgen, beslist de minister of degene die hij daartoe gemandateerd heeft. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Politiewet (30880) wordt op deze wijze aangepast.

ANDERE PUNTEN

- Het kabinet breidt de operationele sterkte van de politie uit met 3000 agenten, waaronder 500 *animal cops* (dierenpolitie) voor het bestrijden van dierenmishandeling.
- De aanrijtijden van de politie worden verbeterd, zowel in de stedelijke gebieden als in de gebieden daarbuiten.
- Het aantal meldkamers wordt gereduceerd tot één meldkamerorganisatie met drie locaties.
- Bij de vorming van gecombineerde teams van de politie en andere diensten zal de krijgsmacht vaker worden ingezet.
- Het kabinet komt met een voorstel dat zwaardere straffen stelt op geweld tegen politie, brandweer, ambulancepersoneel en andere gezagsdragers.
- Werkgevers in het openbaar vervoer nemen de aangifte over van werknemers die het slachtoffer van geweld zijn geworden. Dit geldt ook voor andere publieke sectoren zoals scholen, ziekenhuizen, brandweer en ambulance.

en rampenbestrijding. In de veiligheidsbesturen zal ook steeds meer gesproken worden over onderdelen van sociale veiligheid, verwacht De Graaf. Daarbij gaat het om vragen als: hoe ga je met evenementen om of met het bestrijden van alcoholmisbruik door de jeugd?

Volgens De Graaf is de veiligheidsregio het aangewezen gremium om veiligheidsbeleid in meer algemene zin aan de orde te stellen: "De veiligheidsregio is meer dan de drager van alleen de klassieke rampenbestrijding en crisisbeheersing. Je kunt daar meer mee, en ik denk dat we dat ook moeten. Want veiligheid houdt niet op bij de grenzen van een gemeente en vraagstukken hebben in onze samenleving meestal meer dan één dimensie. Het is niet alleen een zaak van de politie of van welke kolom dan ook. Dus zoek je naar een organisatie waarin je, met behoud van ieders verantwoordelijkheden, meer kunt bespreken en met elkaar kunt afstemmen."

Is dit ook de agenda van het Veiligheidsberaad op middellange termijn?

De Graaf: "Daar hebben we in het dagelijks bestuur over gefilosofeerd. Wat gaat er gebeuren als er een nationale politie komt? Wat betekent dat voor de veiligheidsregio's? Voor de rol van de politie in de regio? Ik ben heel benieuwd wat mijn collega's in het bredere Veiligheidsberaad van dit soort ontwikkelingen vinden."

Persoonlijk is De Graaf geen voorstander van nationalisering van de politie. Maar als die zich toch manifesteert is het volgens hem verstandig dat het Openbaar Ministerie, de korpsbeheerders en de politiefchefs om tafel gaan zitten: "De politiek heeft dan gesproken. Er komen tien regio's. Wat betekent dat nou in praktijk? Is er dan, gegeven het politieke kader van het regeerakkoord, ruimte voor lokale politici, burgemeesters en voorzitters van veiligheidsregio's om met elkaar te kijken naar de uitwerking in een model waar je invloed op kunt uitoefenen?"

De veiligheidsregio's hadden hun basis in de schaal van de politieregio's. Als daar aan geknabbeld wordt is op z'n minst sprake van discongruentie...

De Graaf: "Als we straks ruwgezegd één grote politieregio hebben, ook al is die verdeeld in districten, kun je daar principieel bezwaar tegen hebben. Ik vind dat de veiligheidsregio niet moet worden opgeschaald. Laat nou eerst die kwetsbare, net van de grond gekomen veiligheidsregio's zichzelf ontwikkelen. We zullen er in het gesprek met de minister voor moeten zorgen dat we die verworvenheid behouden; óók om ervoor te zorgen dat het geen desinvesteringen zullen blijken te zijn. Ik zie dat als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarom zullen we ook met elkaar moeten bekijken hoe we dat politiebestedel verder kunnen inrichten."

En dat ene ministerie van Veiligheid en Justitie dat er zit aan te komen?

"Dat heeft als voordeel dat je justitie en de veiligheidsketens aan elkaar verbindt. Maar het nadeel is dat veiligheid in Den Haag niet meer wordt gelinkt aan het lokaal bestuur. Als het hele Directoraat-Generaal Veiligheid van BZK overgaat naar Justitie, waar de minister van Veiligheid en Justitie resideert, ontstaat het risico dat zaken als de veiligheidsregio, de brandweer en de crisisbeheersing niet meer verbonden zijn met het ministerie dat verantwoordelijk is voor het lokaal bestuur. Terwijl dit wel gaat over verléngd lokaal bestuur. Dan zullen we dus zaken moeten doen met een ministerie dat in het teken staat van justitie en criminaliteitsbestrijding."

Daarom wil het Veiligheidsberaad samen met de VNG ervoor zorgen dat er vanuit zo'n nieuwe ministerie van Veiligheid en Justitie voldoende verbindingen bestaan met het lokaal bestuur, met begrip voor de noden, de afwegingen die burgemeesters, gemeenteraden en colleges maken. De Graaf: "Als dat ministerie er dus komt en als die nationale politie er komt, zullen we ervoor moeten zorgen dat de belangen van de veiligheidsregio's en van de brandweer, de rampenbestrijding en crisisbeheersing ook hier goed verzekerd zijn. En zullen we gelijk goede relaties leggen met de nieuwe minister en de nieuwe macht in Den Haag." //

Drieluik over de Wet veiligheidsregio's

Het ministerie BZK heeft naar aanleiding van de Wet veiligheidsregio's (1 oktober 2010) een drieluik gepubliceerd over de Wet en de bijbehorende besluiten en aanverwante documenten. Het eerste deel bevat algemene informatie over de Wet en volgt daarbij de indeling van de Wet. Deel II bestaat uit de geconsolideerde wetteksten en de Ambtsinstructie commissaris van de Koning. Het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's (inclusief de verwijzing naar de ministeriële regeling personeel veiligheidsregio's) zijn te vinden in deel III. De brochures zijn inmiddels breed verspreid.

Voor de brochures (in PDF) en de volledige wetteksten zie: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veiligheid-regionaal/wet-veiligheidsregio-s-wvr
Voor overige informatie kunt u uw vraag schriftelijk richten tot het Ministerie van BZK, ter attentie van Burgerbrieven, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag of een e-mail sturen naar [postbus veiligheidsregios@minbzk.nl](mailto:veiligheidsregios@minbzk.nl). //

Nieuwe naamgeving GHOR

Met de invoering van de Wet veiligheidsregio's per 1 oktober jl. is ook de naamgeving van de GHOR veranderd. De organisatie is nu nog bekend als Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen, maar die betekenis vervalt. 'GHOR' blijft de naam van de organisatie, maar het wordt een eigenaam; het is geen afkorting meer. In de wet is op verzoek van de Tweede Kamer nog wel een definitie van de GHOR opgenomen die begint met 'geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio'. In voorkomende gevallen kan die omschrijving ter toelichting worden gebruikt. //

Stand van zaken Wet veiligheidsregio's

Op 1 oktober jl. trad de Wet veiligheidsregio's, het Besluit veiligheidsregio's, het Besluit personeel veiligheidsregio's en de ministeriële regeling personeel in werking. De Wet, de besluiten en ministeriële regeling zijn in hun definitieve vorm terug te vinden op www.wetten.nl.

Dit betekent dat vanaf 1 oktober de invoeringstermijnen (artikel 76 Wet veiligheidsregio's) voor de in de Wet opgenomen verplichtingen zijn ingegaan. Met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's zijn de Brandweerwet, de Wet rampen en zware ongevallen en de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen ingetrokken. Voor het verdere overgangsrecht dat de periode tussen inwerkingtreding van de Wet en het vaststellen van de verschillende wettelijke verplichtingen in de Wet vaststelt, wordt verwezen naar artikel 78 van de Wet veiligheidsregio's. Zo blijven bijvoorbeeld het organisatieplan uit de Brandweerwet, het beheersplan en de gemeentelijke rampenplannen uit de Wet rampen en zware ongevallen binnen een regio van kracht tot het bestuur een beleidsplan of een crisisplan heeft vastgesteld. Ook kunnen degenen die een opleiding volgden op basis van de Brandweerwet en de 'oude' examenreglementen nog tot drie jaar na de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's examen afleggen op basis van de 'oude' examenreglementen.

Mede ter viering van de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's vond op 11 oktober jl. in Wassenaar het Bestuurlijk Congres Veiligheidsberaad plaats. Dit congres, georganiseerd door het Veiligheidsberaad en BZK, bood gelegenheid om met elkaar te spreken over beleidskeuzes, prioriteiten, ontwikkelingen en actualiteiten binnen het veiligheidsdomein (zie ook pag. 3).

Lex Cachet

Een ramp op zich

Veel op het gebied van veiligheid is de laatste decennia geregionaliseerd. Een lastig en moeizaam proces. Niet in de laatste plaats omdat de ideale schaal niet bestaat. Sommige vormen van veiligheidszorg vragen om lokale inbedding en maatwerk. Andere vergen juist een grotere schaal, zodat voldoende capaciteit en kwaliteit gemobiliseerd kunnen worden om grote risico's of incidenten aan te kunnen.

De regionalisering van de veiligheidszorg heeft eerst vorm gekregen in de politieregio's. Een arrangement dat in 1994 een einde maakte aan de enorme verbrokkeling van de politie in 148 gemeentepolitiekorpsen en elf districten van de Rijkspolitie. Maar, ook een arrangement dat tot op de dag van vandaag niet goed past in ons binnenlands bestuur en, mede daarom, steeds weer ter discussie staat.

Recent is de zorg voor grootschalige incidenten ondergebracht in veiligheidsregio's. Ook dat is niet bepaald vanzelf gegaan. En ook voor de veiligheidsregio's geldt dat ze maar moeizaam passen binnen het 'huis van Thorbecke' met zijn drie bestuurslagen. Maar er is ook positief nieuws en dat heet congruentie. In de extreem verbrokkelde structuur van het binnenlands bestuur – denk aan alle hulpconstructies – zijn we er toch maar in geslaagd de 25 veiligheidsregio's samen te laten vallen met, congruent te laten zijn aan, de 25 politieregio's die we al hadden. Dat is mooi. Daar zijn we terecht een beetje trots op.

Of moet ik zeggen: dat was mooi? Ik vrees van wel. Alles wijst er namelijk op dat een nieuw kabinet opnieuw ingrijpend aan het politiebestedel gaat morrelen. Dan heb ik het niet over een fusie van Gooi- en Vechtstreek met Flevoland, maar over een fundamentele reductie van het aantal politieregio's: van 25 naar 10. Niemand weet overigens waarom voor opschalen naar tien korpsen gekozen wordt, maar dat terzijde over de irrationaliteit van de politiek.

Echt erg – een ramp op zich – is dat de moeizaam bereikte congruentie van politie- en veiligheidsregio's nu al weer doorbroken dreigt te worden. Binnenkort (?) heeft één politiekorps met twee of drie veiligheidsregio's te maken. Ziet u het al voor u? Maar het alternatief – naar tien veiligheidsregio's opschalen – is ook allerm minst aantrekkelijk. De meeste veiligheidsregio's zijn, zelfs in hun huidige vorm, amper uit de startblokken.

Zou het niet tijd worden om op te houden met voortdurende bestel- en structuurdiscussies? Zouden we alle tijd, geld en denkkraft die daar mee gemoeid zijn niet veel beter in de verdere professionalisering van het werk kunnen stoppen? Ik denk van wel. De ideale schaal bestaat immers toch niet.

Lex Cachet is universitair hoofddocent bij Bestuurskunde van de Erasmus Universiteit Rotterdam en houdt zich al geruime tijd – zowel door onderwijs als advieswerk – bezig met thema's op het terrein van politie, justitie en veiligheidszorg.

Bestuurlijk congres ter gelegenheid van de Wet veiligheidsregio's

Een bestuurlijk congres om te vieren dat de Wet veiligheidsregio's in werking is getreden. Dat was de wens van zowel het Veiligheidsberaad als het ministerie van BZK. Om die reden organiseerden deze partijen op 11 oktober jl. het eerste officiële Bestuurlijk Congres Veiligheidsberaad in Kasteel De Wittenburg in Wassenaar. Een impressie van deze bijeenkomst.

SPREEKBUIS

Kern van het betoog van voorzitter Veiligheidsberaad Thom de Graaf was dat er meer en beter gestuurd moet worden op interactie en samenwerking tussen bestuur en brancheorganisaties. Alleen op die manier kunnen bestuurders en professionals elkaar versterken en één spreekbuis vormen over het veiligheidsbeleid in ons land. Naast felicitaties en dank aan de bewindspersonen van het ministerie van BZK voor de totstandkoming van de Wet, sprak De Graaf al snel over de toekomst. Hij benadrukte blij te zijn dat er in het regeerakkoord niet genoemd staat dat de veiligheidsregio's de schaal van de – naar verwachting tien – politieregio's moeten volgen. Er is immers veel werk verzet om 25 stevige veiligheidsregio's neer te zetten. Dat fundament moet nu verder uitgebreid en verstevigd worden. Tot slot gaf De Graaf nog een boodschap mee aan de nieuwe minister van Veiligheid en Justitie over de regionalisering van de brandweer. "Men moet ofwel durven beslissen tot verplichte regionalisering in het gehele land, ofwel de keuze voor regionalisering aan de regio's over laten."

Sandor Gaastra, plaatsvervangend Directeur-generaal Veiligheid van het ministerie van BZK, benadrukte dat de eerste wetswijzigingen al in de pen zitten, bijvoorbeeld om daardoor de Ondersteuningsorganisatie Fysieke Veiligheid te kunnen vastleggen. Gaastra zei graag met de veiligheidsregio's in gesprek te willen gaan over die ene zin in de bijlage bij het regeerakkoord, die voor meerder uitleggen vatbaar blijkt te zijn: 'Het aantal meldkamers wordt gereduceerd tot één meldkamerorganisatie met drie locaties.' Hij gaf aan met het veld van gedachte te willen wisselen over de te nemen stappen en dit mee te nemen in zijn adviezen aan de nieuwe bewindspersonen. Ook sprak Gaastra de verwachting uit dat de voor te stellen wetswijzigingen naar verwachting aan het einde van dit jaar bij de Raad van State zullen liggen.

THEMASESSIES

Na een champagnemoment om op de Wet te proosten en een *walking dinner*, gingen de genodigden uiteen om te discussiëren in drie themasessies. De conclusies aan het einde van de sessies waren helder: we moeten komen tot één landelijke veiligheidsagenda; de reikwijdte van de veiligheidsregio beperkt zich niet alleen tot fysieke veiligheid en hoewel de Wet vrij helder is, moet er binnen de veiligheidsregio's nog verder gesproken worden over de consequenties van de bevoegdheden van de voorzitter veiligheidsregio in de warme fase.

Voorzitter Veiligheidsberaad Thom de Graaf brengt samen met Sandor Gaastra, plaatsvervangend Directeur-generaal Veiligheid BZK, een toast uit op de inwerkingtreding Wet veiligheidsregio's.

Thom de Graaf sloot de bijeenkomst af met het voorstel om jaarlijks bijeen te komen met bestuurders en managers uit de verschillende kolommen en departementen om de genoemde praktische en strategische thema's verder uit te diepen, met als natuurlijke steunpilaar de Wet veiligheidsregio's. //

Zie voor het volledige verslag: www.veiligheidsberaad.nl

Implementatie Digitale Bereikbaarheidskaart van start

Het project Digitale Bereikbaarheidskaart van de NVBR ging op 1 september jl. een nieuwe fase in onder de naam 'Implementatie Digitale Bereikbaarheidskaart' (i-DBK). Met het project moet worden bereikt dat brandweerlieden bij een uitruk naar een incident met één druk op de knop alle belangrijke informatie op een digitale 'kaart' ter beschikking krijgen in de brandweerwagens. Zo kunnen zij zich optimaal voorbereiden op de situatie waarin zij hun werk moeten gaan doen; dit komt de veiligheid van het brandweerpersoneel -en indirect ook van burgers- ten goede. Ook op de kazernes en in de meldkamers beschikt men over deze informatie, waardoor een snellere besluitvorming mogelijk wordt.

De voorzitter van de stuurgroep Implementatie Digitale Bereikbaarheidskaart, burgemeester Hans Gilissen van Venray, beschouwt de DBK als een verdere professionalisering van het veiligheidsvak. "Het is een modern middel dat brandweerlieden ondersteunt in hun werk. Maar het garandeert geen honderd procent veiligheid, hoe goed het systeem ook is. Brandweerwerk brengt altijd risico's met zich mee. Daarom is het belangrijk dat we niet verleren om te improviseren. Wat mij betreft zouden we daarop zoveel mogelijk moeten oefenen".

HOOFDROL

Voor de i-DBK wordt nauw samengewerkt met de gemeenten, want het gaat niet alleen om brandweerspecifieke informatie (bijvoorbeeld locaties van brandkranen) maar ook om gegevens uit de Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen (BAG). Het

Veiligheidsberaad heeft haar steun aan dit project toegezegd. De NVBR hoopt dan ook dat bestuurders in het land deze steun in de praktijk brengen door de processen in de betrokken gemeentelijke organisaties te volgen en daarmee de beoogde voortgang te helpen bewaken.

"De invoering van de DBK is een omvangrijk project en zal niet vanzelf gaan", aldus projectleider Arend de Jong. "De regio's hebben zelf de hoofdrol bij de invoering. Ik zie er naar uit om er de komende twee jaar samen met de regio's een succes van te maken. Ons doel is het leveren van maatwerk in goede samenwerking met de regio's."

BESTUURLIJKE STEUN

Het invoeren van de DBK is volgens burgemeester Gilissen niet alleen een volgende stap in de professionalisering van het brandweervak, maar is ook noodzakelijk vanwege wettelijke verplichtingen. De overheid heeft zichzelf namelijk opgelegd dat gegevens nog maar één keer bij burgers en bedrijven mogen worden opgevraagd. Daarna worden deze voor alle overheidsinstanties ontsloten die iets met deze informatie moeten of kunnen doen, waaronder ook de brandweer. De BAG van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer is hiervan een goed voorbeeld. "De koppeling van gegevens en de projectie daarvan op een digitale bereikbaarheidskaart werkt efficiënt en effectief. Bestuurlijk is dat interessant, omdat bestuurders altijd kosten en baten tegen elkaar afwegen". Gillissen spreekt uit dat hij overtuigd is van het belang van de DBK en dat hij zich op bestuurlijk vlak voor de implementatie ervan zal inzetten. //

Evenementenveiligheid: rol van gemeente en veiligheidsregio

De projectleiders Van Hijum en Jonkmans van het project 'Handreiking Evenementenveiligheid' stellen in het vorige nummer van De Veiligheidsregio: 'Multi-disciplinaire voorbereiding op grote evenementen is noodzakelijk. Gemeenten zijn vergunningverlener en kunnen specifieke eisen stellen aan de organisatie van een evenement. Bovendien zijn gemeenten verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van openbare orde- en veiligheidsmaatregelen bij evenementen. Maar hoe wordt die rol van de gemeente nu in de praktijk beleefd? En welke rol heeft de veiligheidsregio in dit geheel? In dit artikel enkele ervaringsdeskundigen aan het woord over deze rollen.

In de Rotterdamse Algemene Plaatselijke Verordening (APV) gaat het in het geval van evenementen over een voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, zoals een feest, muziekvoorstelling of een wedstrijd, braderie op of aan de weg. Ook andere gemeenten hebben evenementen opgenomen in hun APV. Maar hiermee is niet geborgd dat de wijze waarop gemeenten met evenementen omgaan gelijk is. Dit verschilt per regio, soms zelfs per gemeente in een regio. Heleen Wagemans, lid Expertgroep evenementen Veiligheidsregio Flevoland, weet waarom: "Systemen voor risicokwalificatie voor evenementen gaan vaak vooral uit van bezoekersaantallen. Het kan zijn dat een buurtbarbecue van 500 mensen in een hogere risicocategorie komt

Politieacademie hierover: "Denk bijvoorbeeld aan een *flashmob* waarbij een grote groep mensen zich plotseling verzamelt op een openbare plek en synchroon een (dans)actie uitvoert om zich vervolgens weer te verspreiden. Of een *Facebook-borrel*. Doordat de uitnodiging via mail en sociale media gaat is niet te voorspellen hoeveel mensen komen opdagen. Over het algemeen gaat het goed, maar de politie heeft ook al eens moeten optreden. De vraag is dan ook: hoe ga je dit type bijeenkomsten, waarbij er wel een oproep maar geen organisator is, reguleren als gemeente?" Burgemeester Bort Koelewijn (Kampen): "Sociale media bieden misschien wel extra mogelijkheden om mensen te mobiliseren. Maar nieuw is dit niet. Het gebeurde in Kootwijkerbroek al tijdens de MKZ-crisis in 2001 waar via mobiele telefoons in zeer korte tijd een grote groep relschoppers werd opgetrommeld. Internet kan zo'n proces echter versterken."

BESTUURLIJKE DILEMMA'S

Koelewijn vindt dat gemeenten naast hun primaire verantwoordelijkheid voor vergunningverlening vaker een regisseursrol moeten pakken. "Het gaat niet alleen om de papieren aanvraag van de vergunning, je moet in gesprek gaan met de organisatie. Wat is de aard van een evenement? Moeten wij vijftig EHBO'ers klaar hebben staan voor de Kamperui(t)dag, omdat de norm één EHBO'er op duizend mensen is? Dat lijkt me niet. Om hierover te kunnen beslissen heb ik advies nodig van partners van wie ik verwacht dat zij zich nauwkeurig een beeld vormen van de aard van het evene-

kan het besluit om een evenement af te gelasten of extra maatregelen te nemen lastige dilemma's met zich mee brengen. Stel dat in de week voor een gepland evenement blijkt dat op een evenement meer bezoekers gaan afkomen dan vooraf is ingeschat. Moet een burgemeester dan extra veiligheidsmaatregelen nemen? En communiceert hij dan over de extra maatregelen, of laat hij dat juist achterwege om de rust te bewaren? Of kiest de burgemeester voor het afgelasten, met als gevolg een enorme kostenpost. En hoe legt de burgemeester zijn keuze uit?

LESSONS LEARNED

In Rotterdam hebben ze ervaring met het maken van grote bestuurlijke keuzes rondom evenementen. Een weekend voor het Rotterdamse Zomercarnaval gebeurde het drama van de *Loveparade* in Duisburg. Dit zorgde in Nederland voor extra druk bij de organisatie van evenementen. Jan Hoogstraten, commissaris Evenementen bij Politie Rotterdam Rijnmond, ervoer dit niet zo. "Het wordt gewoon 'nee' als de veiligheid niet kunnen garanderen. Veilige evenementen zijn een maatschappelijk probleem, niet alleen van de politie." Nienke Riemersma, coördinator evenementen, gemeente Rotterdam vult aan: "Na de gebeurtenissen tijdens het Bevrijdingsfestival in *Veronica Sunset Grooves* in Hoek van Holland in 2009 hebben wij het hele evenementenvergunningenbeleid opnieuw doorgelicht. We werken nu met een risicoscan waarbij we elke evenementenaanvraag beoordelen op de onderdelen ruimte, activiteiten en publieksprofiel. Het aantal bezoekers is niet meer doorslaggevend voor de analyse." Dat is een goede ontwikkeling volgens Wouter Arts, operationeel commandant Koninklijke Marechaussee bij de Landmachtdagen, want "het kopiëren van je draaiboek van voorgaande jaren is de grootste valkuil. Ik streef er zelf naar om bij elk evenement opnieuw een risicoanalyse te maken, waarbij rekening wordt gehouden met *lessons learned*. Het zou goed zijn als alle veiligheidsregio's een standaard hebben waaraan de voorbereiding moet voldoen, aangepast aan de actuele ervaringen in binnen- en buitenland." Bij de feestelijke rondvaart door de grachten en de huldiging op het Museumplein van het Nederlands elftal liet de Amsterdamse burgemeester Van der Laan in een interview al weten bij het plannen rekening te hebben gehouden met geleerde lessen van de huldiging in 1988. //

Een drukbezochte Vlaggetjesdag in Scheveningen.

dan een *danceparty* met 200 mensen. Gelet op de doelstellingen van de Wet veiligheidsregio's sluit ik niet uit dat vergunningen van evenementen met een regionale uitstraling straks gaan vallen onder de bevoegdheid van het Veiligheidsbestuur. Immers meerdere evenementen op één dag hebben consequenties voor de gehele regio, vanwege de capaciteitsvraag richting de hulpverleningsdiensten."

FOUTEN OPVANGEN

Haarlem is voor veel boten het beginpunt van Sail, maar wordt in de gemeente niet beschouwd als een evenement. En dat terwijl Sail een evenement is met zelfs een landelijke uitstraling. Burgemeester Bernt Schneiders van Haarlem legt uit waarom: "Bootjesmensen zien wij niet als risicovol. Voordat je iets als evenement benoemt maak je een inschatting van de risico's die ermee zijn gemoeid. Een stuk of honderd schepen in het Spaarne op weg naar Sail is gewoon *going concern*." Niet iedereen is het hier echter mee eens. Dr. Hans van de Sande, sociaal- en massapsycholoog ziet dit anders. "Evenementen zijn systemen die zich bij uitstek kenmerken dat ze gehoorzamen aan de wet van Murphy. Als er iets fout kan gaan, dan gebeurt dat ook. Dus wij moeten streven naar systemen waarin niets kan fout gaan en dat gaat natuurlijk nooit lukken. Creëer geen grote, ingewikkelde en strakke organisaties, maar maximaliseer de capaciteit om fouten op te vangen."

En dat zal niet eenvoudig zijn, want de verscheidenheid in evenementen is enorm divers. Daarbij zijn er ook 'spontane' evenementen waar een gemeente rekening mee te houden heeft. Otto Adang, lector Openbare Orde en Gevaarbeheersing van de

ment. Zij moeten mij dus advies op maat kunnen leveren."

En die adviezen zijn soms niet in lijn met datgene wat een burgemeester zelf wil, zo weet burgemeester Schneiders uit ervaring. "Ik had graag grote beeldschermen gehad tijdens de WK-voetbalfinale Nederland-Spanje. Maar de Grote Markt, het grootste plein van onze stad, was er volgens de politie niet op berekend. Natuurlijk heb ik begrip voor dit besluit, maar ik vond het als voetballiefhebber wel jammer." Voor een burgemeester

Tips en ervaringen voor de toekomst

De ervaringsdeskundigen in dit artikel hebben nog onvoldoende beeld bij de rol van de veiligheidsregio. De rol van de gemeente lijkt helder: vergunningverlener en regisseur. Hoofd Openbare Orde en Veiligheid Hans van der Vet van de gemeente Den Haag heeft een tip voor gemeenten. "Zorg dat je dicht bij de praktijk blijft. Laat betrokkenen bij de voorbereidingen ook meedraaien met de organisatie tijdens het evenement. Hierdoor creëer je korte lijnen, kunnen onduidelijkheden direct worden weggenomen en zijn maatregelen snel te treffen bij eventuele incidenten." Waar de rol van de gemeente voor iedereen wel duidelijk is, blijkt dit minder helder te zijn bij de rol van de veiligheidsregio. Voor Nienke Riemersma van de gemeente Rotterdam is de veiligheidsregio een belangrijke partner in het vergunningverleningstraject. "De veiligheidsregio moet de burgemeester adviseren over de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen (met name de *safety-issues*), gezondheidsaspecten, de

bereikbaarheid voor hulpdiensten en over de inrichting van het evenemententerrein."

De vraag blijft of de veiligheidsregio een rol speelt in het zorgdragen voor duidelijke en eenduidige veiligheidscriteria voor evenementen. Volgens projectleider Van Hijum van de 'Handreiking Evenementenveiligheid' is er voldoende kennis in Nederland om evenementen veilig te laten verlopen. "Het komt er op aan die kennis beter met elkaar te delen in een gedeeld normenkader: de handreiking. De veiligheidsregio's moeten samen helder krijgen welke eisen zij minimaal stellen aan een (aanvraag) evenementenvergunning, een risicoprofiel, een risicobeleid, een evenementenkalender en andere relevante informatieproducten. Die te formuleren normen moet je baseren op *best practices*." Jonkmans (nog tot half oktober projectleider) en Van Hijum zullen die bestaande kennis en kunde in de veiligheidsregio's methodisch ordenen in de 'Handreiking Evenementenveiligheid'.

Werken aan verbetering C2000

Het ministerie van BZK en het Veiligheidsberaad werken aan verbetering van het communicatienetwerk van politie, brandweer en ambulancediensten: C2000. Daarmee geven zij gehoor aan de aanbevelingen van de expertgroep C2000 en de onderzoeken naar aanleiding van onder meer de Poldercrash (25 februari 2009), Koninginnedag in Apeldoorn en de rellen op het strand van Hoek van Holland (22 augustus 2009). Een overzicht van de bestuurlijke en beleidsmatige reacties op de signalen uit de praktijk.

Ruth Clabbers van BZK: "Systeem is vertrouwen waard"

"C2000 is een mooi systeem met circa 85.000 gebruikers. Het is weliswaar niet perfect en het ontwikkelt zich nog steeds, maar in essentie mogen we heel trots zijn op dit systeem."

Die boodschap legt Ruth Clabbers, sinds 1 september directeur Nationale Veiligheid bij het ministerie van BZK, voor alle duidelijkheid aan het begin van het gesprek neer. Niet dat ze daarmee wil zeggen dat er geen problemen zijn of dat ze die bagatelliseert. "Anders hadden we vorig jaar nooit een expertgroep (onder leiding van Don Berghuijs, directeur van de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, red.) opgestart. Die heeft met een brede groep van gebruikers uit het veld onderzoek gedaan en verbeteringen voorgesteld."

De aanbevelingen richten zich zowel op het beheer van het systeem, de capaciteitsverdeling en het wegwerken van de zogeheten DIPP-lijst (met locaties waar de dekking van C2000 verbeterd moet worden, red.) als op het gebruik van de apparatuur, bijvoorbeeld door de lessen leerstof aan te passen en gebruikers bij te scholen. Daarnaast beveelt Berghuijs het verbeteren van randapparatuur in DMO aan, voor het gebruik van digitale portofoons in gebouwen, buiten het C2000-netwerk om.

BZK pakt samen met het veld alle voorgestelde verbeteringen op. Geen enkele uitgezonderd, ook al heeft de binnenhuiscommunicatie met behulp van de digitale portofoons in *Direct Mode Operation* (de walkie-talkie stand van de portofoons) niet te maken met het C2000-netwerk zelf, benadrukt Clabbers. Sterker nog, zij geeft er bij aan dat er in de toekomst nog wel nieuwe verbeteringen zullen volgen: "Geen enkel systeem is voor 100 procent perfect. Er zijn altijd verbeteringen mogelijk."

Die lijn volgend moeten we oppassen dat we niet alleen maar kijken naar wat niet goed gaat, waarschuwt de BZK-topambtenaar: "Ik begrijp hoe belangrijk het systeem is, want het is in de praktijk de levenslijn van de hulpverlener. Maar ik denk ook dat we voor ogen mogen houden dat dit systeem stukken beter is dan wat we in het verleden hadden."

BZK maakte begin vorige maand dan ook korte metten met berichten dat het ministerie naarstig op zoek is naar een ander systeem. Clabbers: "Het gaat hier over de vernieuwing van randapparatuur voor met name in pandige communicatie. Dat was één van de aanbevelingen van Berghuijs. Als je daar aan werkt, wil dat niet zeggen dat BZK geen vertrouwen meer zou hebben in C2000."

VERTROUWEN

Minstens zo belangrijk als een goed werkend systeem is volgens Clabbers het vertrouwen van de mensen die ermee werken: "Als een hulpverlener geen vertrouwen heeft, heb je een probleem. Dus moeten we, naast de techniek, ook daarin investeren. Door klachten serieus te nemen, de aanbevelingen op te pakken en open te communiceren over wat we doen. Niet alleen richting de pers, maar vooral ook naar de mensen die het systeem elke dag gebruiken."

En als we twee jaar verder zijn?

Clabbers: "Dan hebben nog steeds een mooi werkend communicatiesysteem. Dan zijn de aanbevelingen van de expertgroep Berghuijs grotendeels geïmplementeerd. En dan zal het systeem bij sommige mensen en op sommige locaties nog best problemen geven, want zo'n grootschalig communicatiesysteem zal nooit voor honderd procent af zijn. Er zullen altijd verbeteringen nodig zijn, al was het alleen maar omdat er ergens nieuwe hoogbouw komt. Daarom moeten we er ook steeds met elkaar aan blijven werken."

Burgemeester Lenferink: "Het zijn onze mensen die ermee werken"

"Kritiek die uit de praktijk voortkomt is altijd terecht. Als mensen problemen ondervinden moeten we die problemen oplossen", zegt burgemeester Lenferink over het communicatiesysteem C2000.

De burgemeester van Leiden is portefeuillehouder Informatievoorziening binnen het dagelijks bestuur van het Veiligheidsberaad en voorzitter van de Bestuurscommissie Informatievoorziening van het Veiligheidsberaad. C2000 geldt hier zonder meer als een belangrijk aandachtsgebied. Ten eerste omdat het systeem onder alle omstandigheden een van de *backbones* is voor de communicatie binnen de veiligheidsdiensten. Daarom moet het een heel goed werkend systeem zijn. "Gelukkig is het dat ook", zegt Lenferink. "Het is internationaal gezien zeer moderne technologie die ruimschoots voldoet aan de randvoorwaarden die destijds bij de aanbesteding zijn gesteld."

Waar we tegen aanlopen, constateert Lenferink, is een aantal praktische problemen in de loop van de tijd: "We vinden het moeilijk te accepteren dat C2000 binnen niet overal werkt. Zo is het ook niet ontworpen en weliswaar geeft het systeem al heel veel binnendekking, maar de verwachtingen komen wel steeds hoger te liggen."

Congres over Partnerschap Rijkswaterstaat en veiligheidsregio's

Op 9 september jl. organiseerde Rijkswaterstaat in samenwerking met het Veiligheidsberaad een congres 'Partnerschap Rijkswaterstaat en veiligheidsregio's' om de samenwerking tussen beide partijen bij de voorbereiding op en bestrijding van kleine en grote incidenten op weg en water te optimaliseren.

De ruim 90 aanwezige directeuren, crisiscoördinatoren en andere betrokken medewerkers van RWS, veiligheidsregio's en waterschappen kwamen in Soesterberg bijeen om een impuls te geven aan de samenwerking als crisispartners.

Onderdeel van het programma was een discussie met Jan Lonink (lid DB Veiligheidsberaad), Jos Stierhout (algemeen directeur VR Noord-Holland Noord), Jan Geluk (lid DB Unie van Waterschappen) en Eric Marteiijn (Directeur Wegen en Verkeer RWS Dienst Zuid-Holland). Naar aanleiding van deze discussie was een van de conclusies dat een landelijk modelconvenant een goed hulpmiddel is voor het maken van regionale afspraken tussen RWS en veiligheidsregio's bij het bestrijden en voorbereiden van calamiteiten. Bijdragen van RWS en waterschappen aan de regionale risicoprofielen en crisisplannen, gezamenlijk oefenen en uniformering van processen, zijn daarbij essentieel. Het Bureau Veiligheidsberaad ondersteunt de betrokken partijen bij het maken van de afspraken en het convenant. //

Op 24 september jl. stelde voormalig staatssecretaris Bijleveld drie nieuwe mobiele C2000 masten beschikbaar aan politie, brandweer en ambulancediensten. De nieuwe zendmasten werden aangeboden op het Plein in Den Haag. Het gaat om drie brandweerauto's met daarop uitschuifbare masten. De mobiele opstelpunten, waarvan er nu zes zijn, worden ingezet bij calamiteiten en evenementen om een optimale dekking te garanderen van het C2000 communicatiesysteem.

Wat de functionaliteit voor *direct mode* betreft zou er volgens Lenferink al veel gewonnen zijn als veiligheidsregio's de oude portofoons zouden vervangen. De nieuwe generatie portofoons biedt al een veel betere rechtstreekse verbinding met de bevelvoerder buiten. "Het handigst zou dus zijn om de oude spullen te vervangen", raadt Lenferink de regio's aan, ook al heeft dit 'plusje op de portofoon' op zich niets met C2000 te maken. Voor de langere termijn wijst hij erop dat er intussen ook onderzoek loopt naar verdere verbetering van de communicatie in en vanuit tunnels, parkeergarages en grote gebouwen.

FINETUNEN

Lenferink kan zich helemaal vinden in de aanbevelingen van de expertgroep Berghuijs: "De expertgroep heeft in een analyse van klachten en signalen uit het veld duidelijk aangegeven dat er op onderdelen problemen zijn. Daarom gaan we masten bijplaatsen en de capaciteit

beter verdelen en gaan we extra aandacht geven aan het trainen en oefenen van het personeel in het gebruik van C2000. Dat *finetunen* van het systeem kan nog een stuk beter."

Voor de landelijke organisatie van de ondersteuning van regio's voor met name het verbeteren van het gebruik heeft het Veiligheidsberaad een aanvraag bij BZK ingediend. Wat de koers betreft zitten Veiligheidsberaad en ministerie zeer op één lijn, stelt Lenferink vast: "We verstaan de signalen uit de praktijk en pakken de aanbevelingen op die daaruit zijn voortgekomen. En we zijn het 100 procent eens wat we moeten doen en welke stappen we daarvoor moeten zetten."

Het systeem is heel goed maar er is kritiek op onderdelen, vat Lenferink samen. Om daar in één adem aan toe te voegen: "En kritiek die uit de praktijk komt is altijd terecht. Als mensen problemen ondervinden moeten we die oplossen. Dat is ook onze bestuurlijke taak." //

Het Nederlandse Rode Kruis: een onmisbare ketenpartner

Het Rode Kruis is een van de oudste vrijwilligersorganisaties in de rampenbestrijding, nationaal en wereldwijd. Vrijwilligheid in zijn zuiverste vorm, want in tegenstelling tot bijvoorbeeld de vrijwillige brandweer, ontvangen Rode Kruis-vrijwilligers geen vergoeding voor hun werkzaamheden in de rampenbestrijdingsorganisatie. Dat gegeven doet niets af aan de professionaliteit en gedrevenheid waarmee de vrijwilligers hun hulpverleningstaken uitvoeren. Het Nederlandse Rode Kruis (NRK) zoekt in zijn organisatievorm steeds meer aansluiting bij de structuur van de veiligheidsregio's en werkt op het gebied van opleiden en oefenen nauw samen met de beroepsmatige partners in de GHOR-keten. Een keten waarin het NRK een onmisbare schakel is geworden.

Met circa 35.000 vrijwilligers en bijna 500 beroepsmedewerkers is het Nederlandse Rode Kruis als organisatie groter dan de brandweer. Een enorm vrijwilligerspotentieel, met een sterke collectieve drang om mensen in nood te willen helpen. Die eigenschap is het verbindende element tussen de Rode Kruismedewerkers en de andere hulpverleningspartners die in het Nederlandse bestel een uitgebalanceerde mix van professionals en vrijwilligers vormen.

worden vrijwilligers geworven vanuit de lokale Rode Kruisafdelingen, waarna zij voor hun specifieke functie worden opgeleid.

FLEXIBELE ONDERSTEUNINGSORGANISATIE

De rampenbestrijdingstaken van het NRK anno 2010 zijn volgens Nico Zuurmond, hoofd Nationale Hulpverlening, qua organisatie en uitvoering niet vergelijkbaar met die van pakweg

hulptaken van het NRK is op die grondslagen gebaseerd volgens kwaliteitseisen en opkomstcriteria die door de rijksoverheid zijn bepaald."

DE PRAKTIJK

Zowel bij grotere incidenten en calamiteiten als bij veiligheidsoperaties tijdens grote publieksevenementen heeft het NRK de afgelopen jaren laten zien waartoe zij in staat is. De vuurwerkcramp in Enschede, de cafébrand in Volendam, de Poldercrash in de Haarlemmermeer, het Koninginnedagdrama in Apeldoorn en de strandrellen in Hoek van Holland; bij al deze calamiteiten kwamen vrijwilligers van het Nederlandse Rode Kruis in actie, ter ondersteuning van ambulancepersoneel en traumateams. Maar ook bij tal van grote publieksevenementen, zoals popconcerten, sportwedstrijden, de Nijmeegse Vierdaagse en Sail staan goed opgeleide en getrainde vrijwilligers *stand-by* voor EHBO-taken of als eerste opvang bij calamiteiten.

"De investeringen in de opleiding en uitrusting van onze vrijwilligers in de afgelopen 20 jaar hebben hun vruchten duidelijk afgeworpen", stelt Nico Zuurmond. "Dankzij die inspanningen kunnen we de ambitie om een daadwerkelijke ondersteunende rol in de hulpverleningsketen te spelen waarmaken. Een cruciale voorwaarde is dat de vrijwilligers op hun beurt ook goed worden ondersteund ter voorbereiding op hun taken en bij de uitvoering. Dat doen we via concrete activiteiten als het ontwikkelen en uitvoeren van basisopleidingen in ons eigen opleidingscentrum, maar ook door de vrijwilligers te helpen met goede randvoorwaarden."

Zuurmond noemt ter illustratie de werkgeversverklaring, die het NRK afsluit met alle reguliere werkgevers van de SIGMA-leden. "Met de ondertekening daarvan geven de werkgevers aan dat zij toestaan dat hun werknemers in geval van een SIGMA-alarmering direct de werkplek mogen verlaten. Dat is nodig om te kunnen voldoen aan de responseis dat een SIGMA-team binnen een uur na alarmering op de plaats incident inzetbaar is. Werkgevers staan over het algemeen heel positief tegenover deze maatschappelijke hulpverleningstaak. Landelijk beschikken we over 40 SIGMA-teams, ter ondersteuning van de professionele ketenpartners."

BESTUURLIJKE EN OPERATIONELE AFSTEMMING

Op het gebied van organisatie en preparatie worden de banden met andere partners in het veiligheidsdomein volgens Zuurmond steeds hechter. Zo vindt bijvoorbeeld overleg plaats met Ambulancezorg Nederland om de opleiding en training van de NRK-vrijwilligers nog beter af te stemmen op de opleidingen van de andere GHOR-ketenpartners. Zuurmond: "Om goed te kunnen samenwerken is het essentieel dat alle partners in de keten dezelfde taal spreken en dat de NRK-medewerkers qua werkwijze en structuur goed aansluiten op de diensten die zij moeten ondersteunen. In de praktijk komt die aansluiting en afstemming vooral tot stand door veelvuldig samen te oefenen. In alle regio's worden NRK-vrijwilligers frequent bij lokale of regionale oefeningen betrokken; zowel de SIGMA-eenheden als de mensen met taken op het gebied van opvang en verzorging en verwanteninformatie. Door oefening groeit de routine in samenwerking."

Ook op bestuurlijk gebied wordt een steeds betere afstemming zichtbaar. Maakte het NRK in de jaren '80 en '90 als gevolg van de reorganisatie van de rampenbestrijding al een forse vernieuwingsoperatie door, momenteel is de

De veiligheidsregio's zijn opgericht om de samenwerking tussen brandweer, politie, GHOR en gemeenten te bevorderen. Maar het samenwerkingsverband is breder dan deze vier kolommen. Ook waterschappen, defensie, justitie, vitale sectoren en anderen werken nauw samen met de veiligheidsregio's. In deze rubriek belichten wij telkens een samenwerkingspartner. Dit keer: het Nederlandse Rode Kruis.

Naar een landelijk SIGMA-convenant

Het ministerie van BZK verleent vanuit zijn systeemverantwoordelijkheid voor de rampenbestrijding jaarlijks 1,8 miljoen euro subsidie aan het Nederlandse Rode Kruis voor uitvoering van de drie noodhulptaken.

De afspraken over de inzet die het NRK aan de veiligheidsregio's levert, worden vastgelegd in convenanten met de veiligheidsbesturen. Met dertien regio's zijn inmiddels convenanten afgesloten en nog eens drie regio's zullen op korte termijn een convenant ondertekenen.

Binnen de regio's is de GHOR verantwoordelijk voor de alarmering en inzet van de zogenaamde Geneeskundige Combinaties, waarvan de Snel Inzetbare Groepen ter Medische Assistentie (SIGMA) van het Rode Kruis deel uitmaken. Zij worden via *paggers* gealarmeerd door de gemeenschappelijke regionale meldkamers. GHOR Nederland heeft van BZK een subsidie ontvangen om een landelijk convenant te ontwikkelen voor de inzet van de SIGMA's. Een werkgroep met vertegenwoordigers uit beide organisaties gaat hiermee aan de slag. In het landelijk convenant worden onder meer afspraken gemaakt over de taken van de SIGMA, de opleiding en het oefenbeleid.

invoering van de Wet veiligheidsregio's een reden voor een nieuwe stap in de organisatieontwikkeling.

Nico Zuurmond besluit: "De veiligheidsregio's zijn de nieuwe spil in de rampenbestrijdingsorganisatie. Ook het NRK als vrijwilligersorganisatie wil daarom zoveel mogelijk op die regionale structuren aansluiten. Om die reden stemmen wij nu onze verenigingsstructuur af op de indeling van de 25 veiligheidsregio's. Dat maakt het leggen van wederzijdse bestuurlijke en ambtelijke contacten tussen de juiste vertegenwoordigers van de partnerorganisaties gemakkelijker." //

Nico Zuurmond: "We stemmen onze verenigingsstructuur af op de indeling van de veiligheidsregio's. Zij zijn de nieuwe spil in de rampenbestrijding."

Medewerkster SIGMA-team leidt lichtgewonde vrouw naar EHBO-post.

DRIE KERNTAKEN

Het Nederlandse Rode Kruis onderscheidt drie noodhulpverleningstaken waarmee zij de andere hulpverleningspartners ondersteunt. Aan het begin van de keten zijn er de SIGMA-teams voor ondersteuning van de ambulancehulpverlening en traumateams op de plaats van het incident. De tweede noodhulptaak is het leveren van capaciteit voor opvang en verzorging van getroffenen van een ramp in opvangcentra, onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. En dan is er nog de taak 'verwanteninformatie', gericht op het traceren van slachtoffers en het informeren van familieleden van slachtoffers van een ramp. Voor de uitvoering van deze drie noodhulptaken

vijfentwintig jaar geleden. "Destijds kenden we de structuur van geneeskundige hulpverleningspelotons, een grootschalige logge organisatie die zijn bestaan ontleende aan de voorbereiding op oorlogsrampen. De hele rampenbestrijdingsstructuur van die tijd ademde die gedachte. Na het einde van de koude oorlog ontstond een nieuw type rampenbestrijdingsorganisatie, ook binnen het Nederlandse Rode Kruis. Er was bij de professionele partners in de geneeskundige keten vooral behoefte aan flexibel opschalbare ondersteuning door goed opgeleide en getrainde vrijwilligers, die zowel bij grote rampen als bij vaker voorkomende grote ongevallen kunnen worden ingezet. De huidige opzet van de nood-

Sipke Benus, hoofd GHOR-bureau Groningen:

"SIGMA's van grote waarde in de geneeskundige keten"

"In Groningen hebben de Rode Kruis vrijwilligers zich bewezen als schakel in de geneeskundige keten. Een zeer positieve ervaring was de ondersteuning die zij leverden bij een grote brand in een sporthal in de stad Groningen in april 2007. Daarbij moest een aangrenzend zorgcentrum in het holst van de nacht worden ontruimd en moesten 80 bewoners tijdelijk in een ander zorgcentrum worden opgevangen. De vrijwilligers toonden daarbij een enorme toewijding en ook een grote rust, wat heel belangrijk is voor ouderen in een crisissituatie. Wellicht speelt hierbij een rol dat vrijwilligers van het Rode Kruis een brede maatschappelijke dienstverleningstaak hebben en ervaren zijn in de omgang met zorgbehoevende ouderen. Het was voor ons het bewijs dat een SIGMA-eenheid ook bij een opvang- en verzorgingsoperatie van grote waarde kan zijn en echt iets toevoegt aan de geneeskundige keten."

Kabinetsreactie Poldercrash: standaardisatie in meldkamerdomein

Het hulpverleningsproces bij de Poldercrash maakt opnieuw duidelijk dat er nog belangrijke stappen gezet moeten worden om de rampenbestrijding op orde te krijgen. Dit geldt niet alleen voor de regio Kennemerland, maar voor de rampenbestrijding in brede zin in het hele land, aldus voormalig staatssecretaris Bijleveld van BZK in de kabinetsreactie op de onderzoeken naar aanleiding van de Poldercrash.

Na het vliegtuigongeval vorig jaar zijn twee onderzoeken uitgevoerd: één door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid in samenwerking met de Inspectie voor de Gezondheidszorg en één door de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Volgens Bijleveld tonen de onderzoeken – naast waardering – aan dat er vooral meer aandacht nodig is voor de bovenregionale en multidisciplinaire samenwerking en uniforme afspraken. Daarbij is in de eerste plaats meer standaardisatie van werkprocessen in het meldkamerdomein noodzakelijk. Dan kunnen diensten beter

opschalen vanuit hun dagelijkse processen en zijn zij beter in staat om actuele informatie uit te wisselen.

Samen met het Veiligheidsberaad en het Korpsbeheerdersberaad werkt BZK op dit ogenblik verschillende scenario's uit om te komen tot standaardisatie en bovenregionale samenwerking in het meldkamerdomein. Het is aan het nieuwe kabinet om stappen te zetten die verdere standaardisatie en bovenregionale samenwerking bevorderen, aldus Bijleveld.

SLACHTOFFERVOLGSYSTEMATIEK

Het kabinet onderschrijft de aanbeveling van het rapport van de Onderzoeksraad om een eenduidige werkwijze voor het registreren van grote aantallen slachtoffers overeen te komen. Er wordt al geruime tijd gewerkt aan de ontwikkeling van een slachtoffervolgsystematiek, zodat het openbaar bestuur goed zicht heeft op waar slachtoffers zich ten tijde van een ramp of incident bevinden. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om één groot systeem te bouwen. De

algemeen gedeelde opvatting is volgens Bijleveld dat juist de bestaande systemen van de reguliere zorg en gemeente en politie optimaal met elkaar moeten worden verbonden, zodat de informatie kan worden gedeeld. ///

De brief van voormalig staatssecretaris Bijleveld aan de Tweede Kamer staat op de pagina officiële bekendmakingen van www.overheid.nl. Datum: 22 september 2010. Nummer: 29517.

GHOR Academie: kennis- en opleidingsinstituut voor opgeschaalde zorg

Bij de hulpverlening na een ramp kunnen veel zorgverleners betrokken zijn; van ambulance en ziekenhuis tot huisarts en GGD. De opleidingen en bijscholingen voor de medische beroepen zijn veelal sectorgewijs georganiseerd, maar hoe zit het dan met opleidingen voor multidisciplinaire samenwerking? Hoe bereiden artsen en verpleegkundigen zich voor op opgeschaald optreden? In dit artikel meer informatie over de GHOR Academie in oprichting.

ONDERZOEK

In 2008 werd onderzoek gehouden naar nut en noodzaak van een kennis- en opleidingsinstituut voor de opgeschaalde zorg. Hierbij werden zowel mono- als multidisciplinaire en bestuurlijke partners betrokken. Uit het onderzoek bleek dat er niet alleen dringend behoefte was aan een dergelijk knooppunt, maar ook aan een landelijke coördinatie op dit gebied. Het leidde in 2009 tot de instelling van een GHOR Academie i.o. Beide betrokken ministeries: VWS en BZK stemden in met deze ontwikkeling. De GHOR Academie is sinds januari 2010 formeel onderdeel van het NIFV.

op om samen met de zorgpartners er voor te zorgen dat de geneeskundige kolom adequaat kan presteren in opgeschaalde situaties. Tijdens deze situaties heeft de GHOR een eigen repressieve rol en positie. Het gaat dan om leidinggeven en coördineren, informatie-management en het logistieke proces van de geneeskundige hulpverlening binnen en met de crisisbeheersingsorganisatie.

De GHOR Academie ondersteunt deze processen van de zorginstellingen en de GHOR, niet alleen bij de voorbereiding door het ontwikkelen, delen en borgen van de (internationale) kennis, maar ook door het organiseren en uitvoeren van opleiden, trainen en oefenen (OTO) en het ondersteunen bij de implementatie van planvorming. Zo verzorgt de GHOR Academie bijvoorbeeld alle GHOR functieopleidingen (variërend van scholingen voor directeuren GHOR tot uitvoerende GHOR functionarissen). In het kader van de implementatie van planvorming biedt de GHOR Academie scholingen aan. Bijvoorbeeld aan GGD'en in het kader van het GGD Rampenopvangplan, maar ook scholingen op het gebied van gevaarlijke stoffen (CBRN: Chemisch, Biologisch, Radiologisch en Nucleair) voor spoedeisende hulpafdelingen

Grote overeenstemming over slachtoffervolgsystematiek

registratie van slachtoffers

Op 28 september 2010 organiseerde GHOR Nederland samen met het Veiligheidsberaad en de ministeries van BZK en VWS een landelijke multidisciplinaire bijeenkomst over slachtoffervolgsystematiek. Vertegenwoordigers van bijna dertig betrokken partijen discussieerden en kwamen tot overeenstemming over de doelen van de nieuwe systematiek en de uitgangspunten die de grenzen van de systematiek bepalen.

De betrokken partijen spreken overigens bewust over een systematiek en niet over een systeem. Een van de belangrijkste uitgangspunten voor de nieuwe systematiek is namelijk aansluiting op de dagelijkse werkprocessen en de systemen van de hulpverleners. Prof. Ira Helsloot lichtte op de bijeenkomst toe dat uit allerlei onderzoeken en evaluaties steeds weer blijkt dat hulpverleners ook tijdens een crisis teruggrijpen op dagelijkse routines en werkwijzen. Crisisbijkomst moet daarom goed aansluiten op de dagelijkse hulpverlening. Om de nieuwe systematiek te laten slagen, kan het daarom wel nodig zijn om ook enkele aanpassingen te maken in de dagelijkse praktijk. Een andere conclusie uit zijn onderzoek is dat in de praktijk de politie veelal de slachtofferlijst

opstelt. Hij raadde aan om de planvorming aan te laten sluiten bij die praktijk.

REGISTRATIE

De slachtoffervolgsystematiek wordt primair ontworpen om de informatievoorziening aan verwanten van slachtoffers te verbeteren en om informatie te verzamelen voor de nazorg aan slachtoffers. Daarnaast wordt de informatie natuurlijk ook gebruikt om het verantwoordelijke bestuur en het publiek te informeren. Er is ook registratie nodig voor de directe hulpverlening aan slachtoffers, maar de verbetering richt zich op de informatie-uitwisseling die daarna plaatsvindt. De hulpverleners blijven allemaal verantwoordelijk voor hun eigen registratie en systemen.

De verwachtingen over de nieuwe systematiek moeten wel wat getemperd worden. Tijdens een crisis is er altijd sprake van tijdsdruk, onzekerheid en ontbrekende informatie. De slachtoffersystematiek zal dat niet veranderen. Ook internationale ervaring leert dat een goed overzicht van slachtoffers van rampen een tijdrovende en moeilijke taak is. De snelheid waarmee in televisieseries als CSI de identificatie van slachtoffers plaatsvindt, is in de realiteit meestal niet te halen.

STUURGROEP

In de komende maanden wordt onder leiding van een stuurgroep onder voorzitterschap van Henk Jan Meijer, portefeuillehouder multidisciplinaire samenwerking in het Veiligheidsberaad, een *businesscase* opgesteld. In de *businesscase* wordt met alle betrokken partijen een procesontwerp gemaakt met een expliciete verantwoordelijkheidsverdeling en de consequenties voor onder andere financiën, wetgeving, opleiding en oefening en beheer en onderhoud. Beoogde oplevering is in maart 2011. ///

DE LEDEN VAN DE STUURGROEP SLACHTOFFERREGISTRATIE:

- Henk Jan Meijer, Veiligheidsberaad (voorzitter)
- Ruth Clabbers, Ministerie van BZK
- Wim van Essen, Politie Nederland
- Fred Krapels, Ministerie van VWS
- Alexander Meijer, Coördinerend Gemeentesecretarissen
- Ineke van der Zande, GHOR Nederland

ZORGKETEN

De GHOR Academie streeft ernaar om over vijf jaar het landelijke kennis- en opleidingsinstituut voor de opgeschaalde zorgketen te zijn. Opgeschaalde zorg is zorg die geleverd wordt door zorginstellingen en individuele beroepsbeoefenaars in de zorg ten tijde van een crisis- of rampensituatie. Het gaat daarbij om de volgende drie processen:

- spoedeisende medische hulpverlening;
- preventieve openbare gezondheidszorg;
- psycho-sociale nazorg.

Iedere zorginstelling en individuele zorgverlener is zelf verantwoordelijk voor de eigen inhoud en organisatie. De zorgketen dient zich voor te bereiden op het werken ten tijde van een mogelijke crisis- en rampensituatie. De GHOR treedt namens het openbaar bestuur

van ziekenhuizen. Vanuit deze monodisciplinaire activiteiten vindt steeds wisselwerking plaats tussen de mono- en multidisciplinaire partners binnen de grootschalige hulpverlening. Voorbeelden zijn het ontwikkelen van en deelnemen aan multidisciplinaire opleidingen, trainingen en oefeningen. Daarnaast participeert de GHOR Academie in opleidingen van andere partners, zowel bestuurlijk als operationeel om uit te leggen wat de rol en meerwaarde van de opgeschaalde zorg is binnen crisisbeheersing en rampenbestrijding. De GHOR Academie werkt vraaggericht. Vanuit de eerste vraaginventarisatie heeft de academie zich een aantal doelen gesteld, zoals: het opzetten van een kenniscirkel, het ontwikkelen van een meerjaren OTO programma en het realiseren van samenhang in de keten. ///

Gastspreker biedt doorkijkje in Fins model voor meldkamer

Op 7 oktober jl. organiseerde het Veiligheidsberaad een expertmeeting Informatievoorziening. 'Bundeling van krachten' was dit keer het centrale thema van de expertmeeting Informatievoorziening. Doel van deze expertmeeting was tweeledig: de experts informeren over de laatste ontwikkelingen op dit gebied en ten tweede onderlinge uitwisseling van kennis en kunde.

Wat deze bijeenkomst bijzonder maakte was de lezing van Hanna-Miina Sihvonen uit Finland. Als projectmanager is zij zeer nauw betrokken bij de realisatie van de meldkamer nieuwe stijl. Het grote verschil met Nederland is dat de Finse meldkamers multidisciplinair zijn georganiseerd. De afgelopen jaren zijn de meldkamers al omgevormd van 160 naar 15. In de komende vijf jaar wordt dit nog verder teruggebracht naar zes plus één. Deze ene meldkamer ondersteunt en faci-

teert de andere zes. Alle 15 meldkamers hebben een eigen regio, hetzelfde informatiesysteem, maar hanteren nog verschillende databases. Ook dit zal veranderen. De Finse meldkamers worden bemand door medewerkers met verschillende taken en verantwoordelijkheden, die deels onderling kunnen wisselen van functie.

Er worden drie functies onderscheiden:

- Medewerkers die de binnenkomende

- oproepen beantwoorden en afhandelen;
- Medewerkers die een controlerende taak hebben en tevens niet-spoedeisende vragen afhandelen.
- De 'supervisor'; deze houdt toezicht op de operationele dagelijkse gang van zaken.

De medewerkers hebben een opleiding van 18 maanden achter de rug. Zij zijn niet gebonden aan een van de hulpdiensten, maar handelen alle binnenkomende oproepen af. 92% van de oproepen worden binnen tien seconden beantwoord.

BUNDELEN

Henri Lenferink, portefeuillehouder Informatievoorziening van het Veiligheidsberaad opende de expertmeeting en informeerde de deelnemers over de ontstane situatie naar aanleiding van het nieuwe kabinet. En over de dringende noodzaak om – juist nu – de krachten te bundelen. "Stel je de bestuurlijke besluitvorming in deze trajecten voor: politie-regio's, veiligheidsregio's, KLPD, gemeenten, samen hebben ze iets te zeggen over deze onderwerpen. Maar wie is bevoegd om besluiten te nemen op landelijk niveau? Neem het voorbeeld Netcentrisch Werken. Er is een jaar voor nodig geweest om alle 25 handtekeningen formeel gezet te krijgen. Daarom blijf ik hameren op samenwerken. Onze krachten bundelen om te komen tot een professionelere informatievoorziening in het domein rampenbestrijding en crisisbeheersing."

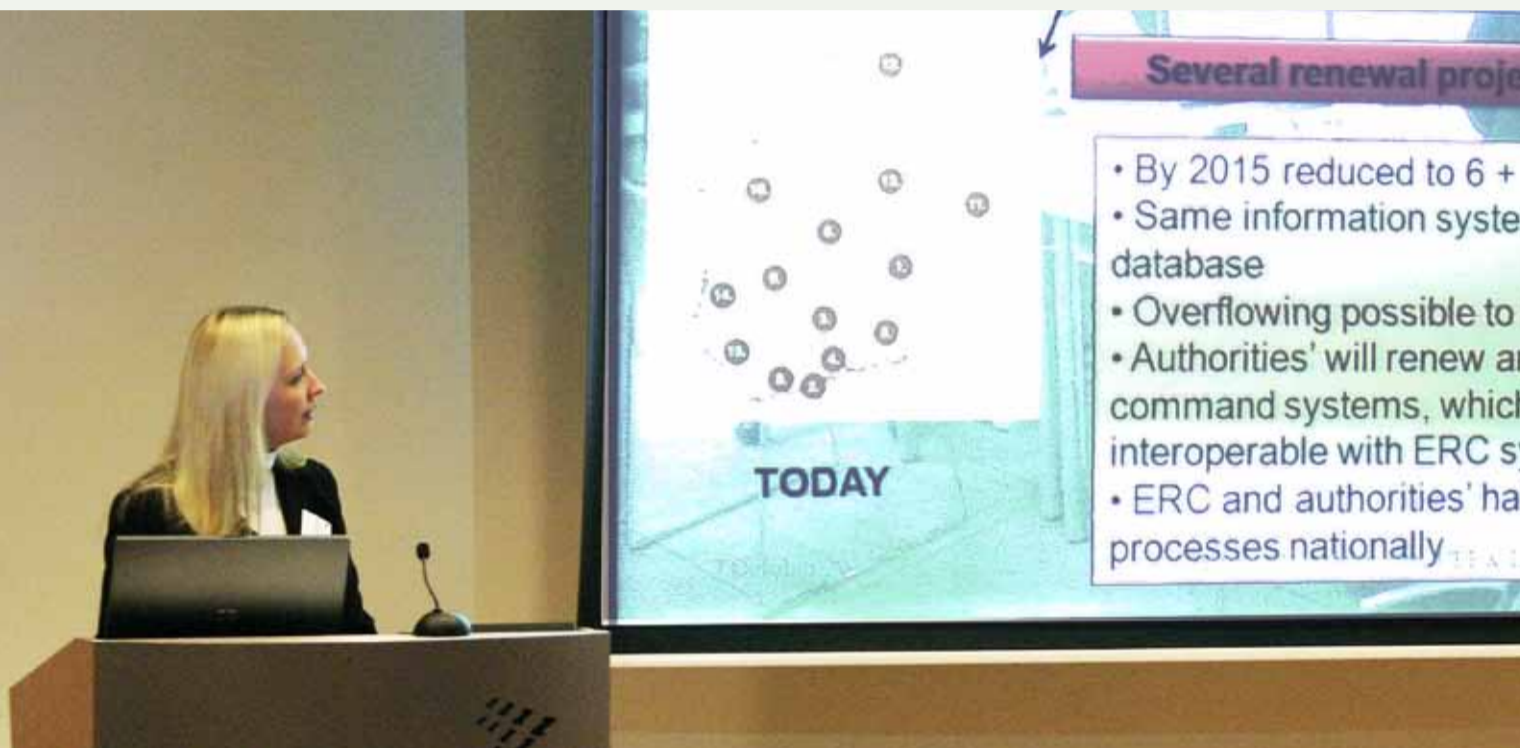
Na het plenaire gedeelte konden de gasten deelnemen aan twee workshops (twee rondes van vier workshops). Een van de workshops behandelde de laatste stand van zaken rond het informatiesysteem C2000. Nico Hortensius, de kersverse projectmanager Landelijke Verbeteringen C2000 Veiligheidsberaad was duidelijk in zijn missie: "Het zal niet makkelijk zijn, maar het gaat ons lukken."

Even duizelde het de deelnemers van de workshop over alerterings- en alarmeringssystemen: ruim acht systemen alleen al voor de meldkamer, en voor de burgers telden de groep er al twaalf. Van Burgernet tot NL-Alert. De terechte vraag 'Hoe kunnen we deze op elkaar laten afstemmen?' leidde tot stevige discussies over nut en noodzaak, burgerzin en zelfredzaamheid.

De workshop 'Uitvraagprotocollen in de Gemeenschappelijke Meldkamer Hollands-Midden' ging over de mogelijkheden om een multidisciplinaire intake 'uitvraagprotocollen' op te stellen voor de meldkamer. De lezing van Hanna-Miina Sihvonen ijde in deze workshop nog na. "Waar men in Finland maar liefst 18 maanden opleiding volgt voordat men aan het werk gaat in de meldkamer, is dat hier slechts twee of drie maanden. Niet te vergelijken!"

In de workshop 'Op weg naar een digitaal netwerk veiligheid' werden de eerste resultaten besproken van de projectgroep die onderzoekt of het mogelijk is om een gezamenlijk netwerk op te bouwen. Primaire doel is het aanbieden van één gedeeld netwerk voor alle veiligheidspartners ten behoeve van informatie-uitwisseling in de verschillende fases. De workshopleiders, verbonden aan het Veiligheidsberaad en VtsPN, legden duidelijk uit dat één gezamenlijk netwerk efficiency en kostenbesparend kan werken, maar dat de verschillende partners onderling nog weinig uitwisselen. Een project vol kansen maar ook belemmeringen cq. uitdagingen. ///

Voor het volledige verslag en de presentaties zie www.expertmeeting-veiligheidsregio.nl

Hanna-Miina Sihvonen: "Er liggen nog de nodige uitdagingen, zoals het opgeven van 'machtstructuren' en uniformeren van een aantal zaken."

Veiligheidsregio Twente richt gemeentelijke kolom in

"In Twente willen we de Wet veiligheidsregio's benutten om een extra kwaliteitslag te leveren aan de gemeentelijke kolom." Zo begint Marcel Meijs, coördinerend gemeentesecretaris, zijn verhaal over de recente ontwikkelingen rondom de inrichting van de gemeentelijke kolom in Twente. "We geven hiermee in feite ook invulling aan de vraag van de Taskforce Gemeentelijke Processen. Namelijk: hoe kun je in een regionale aanpak de gemeentelijke processen professionaliseren en afstemmen op de taken van andere kolommen? En natuurlijk moet je hierbij rekening houden met de organisatorische verschillen tussen gemeenten en hulpdiensten en uitgaan van de zelfstandige positie van gemeenten."

VIER FASES

Meijs voert namens de portefeuillehouder gemeentelijke processen, burgemeester Kerckhaert (Hengelo) de opdracht uit om te komen met een voorstel voor de inrichting van de gemeentelijke kolom binnen de veiligheidsregio in de warme en koude fase. "Wij hebben een fasering aangebracht in het proces van de totstandkoming. De eerste fase bestaat uit het vaststellen van het verschil in de huidige situatie en de vereiste en gewenste situatie. Fase twee borduurt hierop voort met het uitwerken van scenario's. Na besluitvorming over het scenario wordt overgegaan tot het opstellen van het implementatieplan. In 2011 beschikken we in Twente over een nieuw ingerichte en functionerende gemeentelijke kolom."

INTERVIEWS

Een werkgroep van ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid voert de opdracht namens hem uit. Fase één is op het moment van het gesprek net afgerond, zodat Meijs alleen daar over kan spreken: "Er zijn bijna 40 interviews onder stakeholders binnen gemeenten en onze samenwerkingspartners van de brandweer, politie,

GHOR en de multidisciplinaire organisatie afgenomen. Deze interviews leverden waardevolle informatie op over de bestaande verwachtingen ten aanzien van de gemeentelijke kolom en over de gemeentelijke processen." Informatie die volgens Meijs een basis biedt om de scenario's uit te werken. Een deel van de informatie gaat over het verschil tussen de huidige en de vereiste situatie uit het Besluit Veiligheidsregio's. Zo dient de organisatie van de gemeentelijke kolom in warme omstandigheden gewijzigd te worden. "De wet spreekt over aansturing van bevolkingszorg vanuit het ROT, maar nu vervult het gemeentelijke managementteam deze functie. De vraag is dan welke rol het managementteam houdt of krijgt. Verder zijn voor bevolkingszorg opkomsttijden genoemd die anders zijn dan we nu hanteren. Worden we strenger voor onszelf dan de wet of de inspectie ons voorschrijft, omdat we die tijden nu ook al hanteren of niet?"

INTENSIVEREN SAMENWERKING

De coördinerend gemeentesecretaris benadrukt dat het college van B&W verantwoordelijk blijft voor de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. "Máár ze draagt de taken

en bevoegdheden via de gemeenschappelijke regeling over aan de veiligheidsregio. Ook blijkt uit de interviews dat het primaat (burgemeester en woordvoering) bij de gemeente moet blijven. Toch mogen en wellicht moeten bepaalde functies worden ingevuld via samenwerkingsverbanden tussen gemeenten op cluster- of regioniveau." Deze constatering is één van de vertrekpunten voor het beschrijven van mogelijke scenario's. Meijs maakt er geen geheim van dat hij voorstander is van een intensivering van de samenwerking tussen de Twentse gemeenten. ///

Voor meer informatie over het onderzoek kunt u contact opnemen met Annelies Barrett: a.barrett@regiotwente.nl, lid van de werkgroep.

Marcel Meijs: "Ga uit van de zelfstandige positie van gemeenten."

Veiligheidszorg in Noord-Holland Noord: denken vanuit de burger

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord was eind 2008 de eerste veiligheidsregio in Nederland met een ISO-kwaliteitscertificaat voor de gehele organisatie. Een stimulans om de kwaliteit van de dienstverlening op een hoog peil te houden. En dat is precies wat de organisatie wil: heldere afspraken met 'de klant' over de uit te voeren diensten en het kwaliteitsniveau daarvan en vervolgens meten of de hoge verwachtingen worden waargemaakt. "We leggen de lat hoog voor onszelf", stelt algemeen directeur Jos Stierhout. "In het belang van een optimale veiligheidszorg en hulpverlening aan de burgers van Noord-Holland Noord."

INTEGRAAL VEILIGHEIDSPAN

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord streeft naar een zoveel mogelijk integrale benadering van de veiligheidsvraagstukken in de samenleving. Dat komt goed tot uiting in het integraal veiligheidsplan dat de organisatie in samenwerking met zijn partners opstelt. Jos Stierhout: "In het integraal veiligheidsplan redeneren we niet vanuit de kolommen rood, wit en blauw, maar vanuit de behoeften van de burger. Daardoor hebben we een brede visie op het realiseren van veiligheid."

In het integraal veiligheidsplan worden hoofddoelen benoemd, zoals het terugdringen van veiligheidsproblemen rondom de jeugd (vandalisme, vernieling, uitgaansgeweld) en het versterken van het vertrouwen van de burgers in een goede uitvoering van de publieke taak, waaronder hulpverlening en crisisbeheersing.

Jos Stierhout: "Niet denken vanuit de kolommen maar vanuit de burger."

Die hoofddoelen zijn uitgewerkt in meetbare beleidsdoelen, 'smart-doelen' genoemd, die in 2015 gerealiseerd moeten zijn. Een voorbeeld: vijftig procent reductie van het aantal meldingen van overlast door jeugdgroepen in de regio.

Stierhout vervolgt: "Ook in ons partnernetwerk komt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid tot uiting. We doen niet alleen zaken met grote regionale en landelijke partners, zoals Rijkswaterstaat, de Kustwacht en vitale bedrijfstakken, maar vooral ook met lokale instanties. Juist op dat lokale niveau krijgt de integrale veiligheidsaanpak vorm, maar wel onder een regionale paraplu. Dat is de functie die we als veiligheidsregio voor onszelf zien: we zijn geen verzameling gemeentelijke brandweren, maar een brede marktplaats voor veiligheid, waar we tal van partners met elkaar verbinden rond gemeenschappelijke veiligheidsdoelen."

WATERPARTNERS

De waterveiligheid in Noord-Holland Noord heeft zijn eigen brede partnernetwerk, met instanties als Rijkswaterstaat, het KLPD, de Kustwacht, KNRM en reddingsbrigades. Jos Stierhout was landelijk projectleider van 'Waterrand', het project om de hulpverlening bij incidenten op het water te verbeteren. Noord-Holland Noord behoorde tot de eerste regio's die de uit dat project voortgekomen convenanten met de Kustwacht heeft geïmplementeerd. "Dat is pure winst", zegt Stierhout stellig. "De afstemming tussen de nautische Search and Rescue-taken van de Kustwacht en de hulpverleningsorganisatie op de wal onder gezag van de burgemeester, is merkbaar verbeterd. Vroeger waren dat twee gescheiden werelden, maar we merken tijdens de frequente gezamenlijke oefeningen en daadwerkelijke incidenten dat de waterpartijen het steeds vanzelfsprekender vinden om de landpartijen te betrekken en te informeren."

Effectieve hulpverlening te water in Noord-Holland Noord.

Noord-Holland Noord is 'waterregio' bij uitstek, in feite een schiereiland begrensd door de Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer en Markermeer. Gevoed door de resultaten van Waterrand, zijn inmiddels eenduidige incidentbestrijdingsplannen voor de Waddenzee en het IJsselmeer vastgesteld. Met heldere afspraken over te volgen procedures, opstap- en aanlandingsplaatsen en bestuurlijke en operationele bevoegdheden. Het streven is om ook voor de Noordzee dezelfde standaard plansystematiek toe te passen, zodat de aanpak op alle wateren rond Noord-Holland Noord gelijk is.

VAKBEKWAAMHEID METEN

Zoals gezegd legt Noord-Holland Noord de kwaliteitslat hoog. Maar hoe meet je de prestaties van de organisatie? Onder andere door de vakbekwaamheid van medewerkers en leidinggevenden te toetsen. De regio wil hiervoor in de eerste helft van 2011 een systematiek invoeren. Moeilijkheid bij dit project is volgens Stierhout dat er landelijk voor leidinggevende functies in het veiligheidsdomein geen eenduidige kwalificatieprofielen zijn. Hij zegt zich daarover te verbazen. "De profielen voor functies bij brandweer, politie, GHOR en ambulancezorg sluiten niet op elkaar aan. Zo hebben ze bijvoorbeeld allemaal hun eigen criteria voor competenties van leiding geven. Dat maakt onderlinge vergelijking moeilijk. Met inachtneming van die beperking willen

politie, brandweer en GGD apart over hun eigen onderwerpen. Nu komen alle beleidsterreinen samen aan één vergadertafel met één gezamenlijke agenda en één voorzitter; een voorwaarde voor effectief integraal beleid."

"Via de veiligheidsmonitor van de VNG hebben we inzicht gekregen in de veiligheidsbeleving van de burgers in de 26

Iedere week een ROT-oefening

Routine kweken in crisisbesluitvorming, daarom draait het in het strakke oefenschema voor het Regionaal Operationeel Team van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Het oefenplan voorziet in één oefening per week, iedere maandag, voor de op dat moment dienstdoende ploeg piketfunctionarissen die wekelijks wisselt. Met dit schema oefenen alle individuele ROT-leden gemiddeld twaalf keer per jaar. Elke keer staat een ander thema centraal en bij iedere oefening wordt ook een van de 26 gemeenten gevraagd mee te oefenen. Ook zij kunnen zo voldoen aan hun verplichting om twee keer per jaar hun crisismanagementstructuur en beleidsteam te oefenen. Tevens wordt bij iedere oefening een externe crisispartner betrokken, zoals het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier of het AZ-stadion.

we voor onze regio een eenduidige systematiek voor het vastleggen en toetsen van vakbekwaamheidseisen voor alle disciplines ontwikkelen. Vakbekwaamheid is sowieso een van de speerpunten van ons beleid, waarin we flink willen investeren. Dat kan, ondanks de bezuinigingsopdracht van het kabinet. Als we keuzes moeten maken, dan kiezen we bij voorkeur voor inleveren op planvorming en evaluatie en leggen we prioriteit bij het onderhouden van de vakbekwaamheid, want die bepaalt in sterke mate de effectiviteit van de hulpverlening en crisisbeheersing." //

VEILIGHEIDSREGIO IN OPBOUW

Piet Bruinooge, voorzitter veiligheidsbestuur Noord-Holland Noord:

"We willen in 2015 een van de veiligste regio's zijn"

"De integrale veiligheidsaanpak in Noord-Holland Noord is ontstaan aan de bestuurstaafel. Vroeger vergaderden de besturen van

gemeenten van Noord-Holland Noord. Dat geeft ons een goed beeld van de zaken waarover burgers zich zorgen maken. Door de veiligheidsbeleving rond fysieke veiligheid en sociale veiligheid in samenhang te beschouwen, kan het bestuur oorzaken van onveiligheid tegen elkaar afwegen en prioriteiten stellen in de toewijzing van capaciteit en financiële middelen. Er kunnen heldere keuzes worden gemaakt tussen bijvoorbeeld uitgaansgeweld en verkeersveiligheid."

"De veiligheidsregio en zijn netwerkpartners staan gezamenlijk voor één doel: de burgers het vertrouwen geven dat goed wordt gezorgd voor hun veiligheid. Het is onze ambitie om dankzij deze integrale veiligheidsbenadering in 2015 één van de veiligste regio's van Nederland te zijn."

Project GROOT brengt eenheid in gemeentelijke crisisopleidingen

De gemeenten willen op een betere en toetsbare manier invulling geven aan de bestuurlijke verantwoordelijkheid van een effectieve gemeentelijke crisisorganisatie. Maar wat moeten gemeentelijke functionarissen nu eigenlijk precies kunnen in crisistijd? Welke opleidingseisen worden gesteld aan een adviseur crisisbeheersing, een hoofd actiecentrum of een officier van dienst bevolkingszorg? Tot dusver bestonden daarvoor geen eenduidige normen, maar dat gaat veranderen. Onder de vlag van project GROOT zijn voor vijf gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen eenduidige opleidings- en toetsingskaders ontwikkeld, die in december beschikbaar worden gesteld aan de opleidingsmarkt.

VERSNIPPERD

Aanleiding voor project GROOT was de constatering van het Landelijk Overleg van Coördinatoren Gemeentelijke Processen, dat de opleidingen voor de gemeentelijke poot van de crisisbeheersing rommelig van opzet zijn. Eenduidige normen voor competenties en vaardigheden ontbreken en de opleidingen zijn versnipperd. Daarom gingen, in opdracht van het Landelijk Overleg van Coördinerend Gemeentesecretarissen, een klein projectteam en expertteams van gemeentelijke ervaringsdeskundigen aan de slag om voor een aantal sleutelprocessen kwalificatieprofielen, een opleidingskader en een proeve van bekwaamheid te ontwikkelen. Als input dienden *best practices* in het veld. De functies Hoofd Sectie Gemeenten, Hoofd Actiecentrum, Staffunctionaris CoPI, Adviseur Crisisbeheersing en Hoofd

Taakorganisatie kregen prioriteit, in combinatie met een basisopleiding. In december wordt het eindproduct van de projectgroep voor deze vijf sleutelfuncties door de landelijke overlegkoepels vastgesteld, waarna opleidingsinstituten op basis van het materiaal eenduidige opleidingen kunnen aanbieden.

KADERS

Een wettelijk verplichte status krijgen de kaders niet, maar projectleider Kristel Scheffers, adviseur gemeentelijke voorbereiding rampenbestrijding in de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, verwacht dat alle gemeenten de kaders zullen omarmen. "De kracht van project GROOT is dat het is ontstaan vanuit een sterke behoefte in de kolom zelf en dat het is ontwikkeld vanaf de basis door deskundigen uit tal van gemeenten. Daardoor is het draagvlak groot." Het kostte de projectgroep veel tijd en energie om tot een eenduidig pakket kwalificatieprofielen, opleidings- en toetsingskaders te komen, dat in alle gemeenten en regio's bruikbaar is. Kristel Scheffers: "De crisisorganisatie staat op een kantelpunt, als gevolg van de implementatie van het Referentiekader Regionaal Crisisplan. Niet alle regio's zijn daarmee even ver. De kaders moeten herkenbaar en toepasbaar zijn in alle regio's, ongeacht de status van hun organisatieontwikkeling. Ik denk dat we goed in die opzet zijn geslaagd. Overigens worden de mogelijkheden voor implementatie per regio en gemeente bepaald door de lokale mogelijkheden en het beschikbare budget."

Terwijl de kaders voor de eerste vijf gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen de laatste stappen naar vaststelling en implementatie doorlopen, wordt achter de schermen al gewerkt aan de follow-up van het project, heel toepasselijk GROTER gedoopt. Maarten Dewachter, gedelegeerd opdrachtgever namens het Landelijk Overleg van Coördinerend Gemeentesecretarissen: "In het vervolproject pakken we de overige twaalf gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen op volgens dezelfde systematiek. Met een vernieuwd projectteam, zodat we maximaal gebruik maken van de aanwezige kennis en kunde van een brede vertegenwoordiging uit de gemeentelijke kolom. Zonder die lokale inbreng kunnen we dit project niet uitvoeren." //

voor meer informatie over project GROOT kan contact opgenomen met Kristel Scheffers, Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant; kristel.scheffers@tilburg.nl

Over welke vaardigheden en competenties moeten gemeentelijke functionarissen beschikken?

Expertgroep stelt kaders op voor risico- en crisiscommunicatie

Sinds mei 2010 buigt onder regie van het NCC een groep experts van binnen en buiten de overheid zich over de invulling van risico- en crisiscommunicatie in de planvorming van veiligheidsregio's. De kaders zijn nodig omdat in de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's beschreven staat dat de regio's risico- en crisiscommunicatie op moeten nemen in hun beleidsplan en crisisplan. Maar aan welke inhoudelijke voorwaarden de plannen voor risico- en crisiscommunicatie moeten voldoen, staat niet vermeld in de wet en de bijbehorende stukken.

Om de taken op het gebied van risico- en crisiscommunicatie goed te kunnen uitvoeren, is meer nodig. Door een aantal vaste elementen op te nemen in de planvorming, wordt de organisatie en professionele uitvoering van risico- en crisiscommunicatie in de veiligheidsregio geborgd. Het gezamenlijk opstellen van de kaders bevordert de eenduidigheid (en mogelijkheden van grensoverschrijdende samenwerking) in communicatie en het zorgt ervoor dat niet elke regio opnieuw het

wiel hoeft uit te vinden.

De expertgroep verwacht in de eerste helft van 2011 de kaders als advies te kunnen voorleggen aan het Landelijk overleg coördinatoren gemeentelijke processen.

SAMENWERKING MET GROOT

Gezien de grote raakvlakken van deze kaders met het project GROOT, is in de zomer van 2010 besloten om zoveel mogelijk samen te werken. Veiligheidsregio's hebben immers het meeste profijt van kaders die aansluiten bij de andere ontwikkelingen op het gebied van de processen bevolkingszorg. Daarnaast heeft de expertgroep inhoudelijke kennis in huis die toegevoegde waarde heeft voor het project GROOT. Dat betekent dat de expertgroep betrokken is bij het opstellen van de kwalificatieprofielen voor de communicatiefuncties en dat de expertgroep input levert voor de proces- en productbeschrijvingen van de taakorganisatie Communicatie in het Regionaal Referentiekader Crisis Plan. //

Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met Maike Delfgaauw, tel. 070 426 54 04; maike.delfgaauw@minbzk.nl

Nijmeegse Vierdaagse als praktijkcase voor netcentrisch werken

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid wil routine kweken in netcentrische informatiedeling. Om de kracht van de nieuwe werkwijze in de praktijk zichtbaar te maken, organiseerden de regio en het project Netcentrisch werken van 20 tot 23 juni jl. een live-demonstratie tijdens de Nijmeegse Vierdaagse. Bestuurders en crisismanagers konden zo ervaren dat informatie niet langer de zwakke schakel hoeft te zijn in de crisisbesluitvorming bij calamiteiten en grote evenementen. De demonstratie gaf een extra impuls aan de implementatie van netcentrisch werken in Gelderland-Zuid. De regio wil het implementatieproces op 1 augustus 2011 voltooien.

Tijdens de demonstratie werden tekstuele situatierapporten, grafische beelden en live videobeelden, ingevoerd op de gemeenschappelijke meldkamer Gelderland-Zuid en bij het commandocentrum van de Stichting De 4Daagse, als één actueel totaalbeeld gepresenteerd. Daardoor was er voor de verantwoordelijken een continu en actueel overzicht over het verloop van de wandelmarsen, pieken in de wandelaarsstroom en de verkeerssituatie en snel zicht op eventuele incidenten en calamiteiten. Dat is cruciale sturingsinformatie voor het operationeel management en de verantwoordelijke bestuurders.

Het vullen en bedienen van het systeem werd tijdens de demonstratie verzorgd door informatiemanager uit andere regio's die al volgens de nieuwe systematiek werken. De functionarissen in Gelderland-Zuid moeten nog worden opgeleid volgens de nieuwe methode van informatie delen. Bij elkaar tussen de 200 en 300 mensen, met een rol in het Commando Plaats Incident, Regionaal Operationeel Team, Beleids team of in een van de gemeentelijke actiecentra.

CONCRETER

"Voor de meeste mensen in onze organisatie was dit de eerste praktische kennismaking met netcentrisch werken", vertelt Marcel

Meeuse, hoofd van de sector Veiligheidsbureau van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. "Iedereen kent weliswaar de term en er wordt in de organisatie veel over gesproken, maar tot dusver was netcentrisch werken nog een vrij abstract begrip. Het beeld is bij de mensen die de demonstratie hebben bijgewoond veel concreter geworden, nu zij zelf hebben kunnen zien wat een netcentrisch informatiesysteem kan en hoe snel actuele informatie kan worden gegenereerd." Volgens Meeuse zijn goed opgeleide informatiemanager de sleutel tot succes bij netcentrische informatiedeling: "Bij netcentrisch werken stroomt informatie voortdurend heen en weer tussen de vele schakels in de crisismanagementketen. Bij de informatiemanager ligt de belangrijke taak de binnenkomende informatie juist te interpreteren en te duiden, zodat de beslissers niet verdrinken in de informatie en geen onjuiste conclusies trekken. Dat is een kwestie van intensief trainen en oefenen. In het komend jaar krijgt netcentrisch werken dan ook een prominente plaats op de regionale oefenkalender, zodat de organisatie snel routine kan opbouwen." //

Netcentrische informatiedeling tijdens de Nijmeegse Vierdaagse, continu een actueel totaalbeeld.

Colokatie GHOR Nederland structureel

Tegelijk met de komst van Bureau Veiligheidsberaad naar het NIFV te Schaarsbergen in mei 2010, is ook de colokatie van het landelijk bureau GHOR Nederland bij het NIFV structureel ingevuld. Vanaf begin 2010 was GHOR Nederland al regelmatig aanwezig op die locatie, maar met ingang van mei jl. in structurele vorm: Roel van Vliet en Matthijs Leurink zijn respectievelijk als hoofd en senior beleidsadviseur informatievoorziening op een aantal vaste dagen per week werkzaam bij het NIFV.

In september is de kantooruimte voor GHOR Nederland verder vergroot, waardoor nu ook andere collega's van het GHOR Nederland periodiek in Schaarsbergen aanwezig zijn. Tijdens een door het NIFV georganiseerde bijeenkomst

voor 'nieuwe bewoners' hebben de bureaumedewerkers zich onlangs gepresenteerd.

Het Veiligheidsberaad heeft GHOR Nederland ruimte geboden om aan de hand van deze vorm invulling te geven aan de eerdere besluitvorming over colokatie van de bureaus van NVBR, Veiligheidsberaad en GHOR Nederland. Tegelijk wordt hiermee geborgd dat GHOR Nederland door tevens gevestigd te blijven bij GGD Nederland te Utrecht, voldoende verbinding houdt en zichtbaar blijft voor de witte ketenpartners. Dit laatste is onder andere van belang met het oog op de grootschalige monodisciplinaire opgaven (waaronder het afsluiten van landelijke convenanten met witte ketenpartners) die voortvloeien uit het door het Veiligheidsberaad vastgestelde visiedocument GHOR. //

Publieke gezondheid krijgt één gezicht

De Tweede Kamer is akkoord, met de 'wijziging van de Wet publieke gezondheid onder meer in verband met de Wet veiligheidsregio's.

De veranderingen moeten er mede toe leiden dat de witte kolom meer slagkracht krijgt naast politie en brandweer. Zo kan de veiligheidsregio adequater opereren, is de verwachting. De Kamer steunt het doel om de schaal van de GGD'en te laten samenvallen met het werkgebied van de veiligheidsregio, kort samengevat als territoriale congruentie. Bovendien wordt in het wetsvoorstel geregeld dat de directeur van de GGD dezelfde persoon is als de directeur van de GHOR. Met de aanstelling van één directeur Publieke Gezondheid kan de witte kolom straks slagvaardiger optreden. De keuze voor één directeur publieke gezondheid wil niet zeggen dat er niet een meerhoofdige directie van GGD en GHOR mag zijn. Zolang de verantwoordelijkheid voor de leiding van de GGD en de GHOR maar bij die ene directeur berust.

INFECTIEZIEKTE

Het bestuur van de veiligheidsregio wordt verantwoordelijk voor (de voorbereiding van) de bestrijding van infectieziekte-crisis. De operationele diensten die de infectieziektebestrijding ter hand te nemen, met name de GGD'en, zullen ten minste congruent worden aan de 25 veiligheidsregio's. Daardoor wordt het gezamenlijk optreden met andere diensten effectiever en efficiënter.

Voormalig minister Klink heeft met een nota van wijziging zelfs mogelijk gemaakt dat één GGD meerdere veiligheidsregio's kan omvatten. Daarbij gaat het dan wel om de volledige werkgebieden van die veiligheidsregio's. Een omgekeerde situatie, van meerdere GGD'en binnen één veiligheidsregio, is niet mogelijk.

De aanduiding 'gemeentelijke gezondheidsdienst' blijft als merknaam behouden. De verplichte oprichting van een regionale gezondheidsdienst brengt geen verandering in de mogelijkheden die de Wet publieke gezondheid gemeenten biedt om lokale taken te blijven uitvoeren. //

PERSONALIA

Piet Bruinooge, burgemeester van Alkmaar en voorzitter van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, is sinds 17 september jl. lid van het Dagelijks Bestuur Veiligheidsberaad. Bruinooge volgt de heer Rombouts op en is ook verantwoordelijk portefeuillehouder gemeentelijke processen.

Ruth Clabbers is op 1 september jl. benoemd tot directeur Nationale Veiligheid bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Clabbers was plaatsvervangend directeur Politie en Veiligheidsregio's bij BZK. Ze volgt Henk Geveke op.

Onno Hoes is per 1 november 2010 de nieuwe burgemeester van Maastricht en tevens voorzitter van de Veiligheidsregio Limburg Zuid. Hoes was vanaf 1992 lid van Provinciale Staten en werd in 2001 lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant.

Martin Hudepohl is per 1 oktober jl. benoemd tot regionaal commandant Brandweer Midden- en West-Brabant. Hudepohl maakte al sinds 1 januari jl. als plaatsvervangend commandant deel uit van de korpsleiding.

Nico van Mourik is op 8 juli jl. benoemd tot algemeen directeur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Van Mourik volgt Peter van Zunderd op. Van Mourik was coördinerend gemeentesecretaris namens de 26 gemeenten binnen de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Frank Paauw is per 1 oktober jl. benoemd tot korpschef van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. Paauw was directeur Handhaving, tevens plaatsvervangend korpschef bij het regionale politiekorps Haaglanden.

Vincent Roozen is per 1 oktober jl. benoemd tot directeur GHOR in Rotterdam-Rijnmond. Hij volgt Jan Christiaanse op.

Paul Verlaan is op 1 oktober jl. benoemd tot Regionaal commandant Brandweer en voorzitter Veiligheidsdirectie van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Verlaan was Regionaal commandant Brandweer in de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Eerste 'Zeeuwse Week van de Veiligheid'

Van 9 tot en met 16 oktober jl. organiseerde Veiligheidsregio Zeeland in samenwerking met Politie Zeeland voor de eerste keer de 'Zeeuwse Week van de Veiligheid'. Het doel van deze week is laten zien wat er op het multidisciplinaire gebied van veiligheid in Zeeland gebeurt. Onder het motto 'Samenwerking maakt Zeeuwse Veiligheid krachtig' werd gedurende deze week door de gezamenlijke hulpdiensten verschillende activiteiten ontplooid om bestuurders, ambtenaren, hulpverleners en burgers te betrekken bij fysieke en sociale veiligheid.

Zeeland is één van de grootste risicogebieden van Nederland. Daarom is het van belang dat burgers weten wat een goede voorbereiding inhoudt. Om die reden waren preventieteams van Brandweer en Politie actief op weekmarkten. Zij spraken bezoekers aan met de vragen: "Wat doe jij bij brand?" en "Wat doe jij om een inbraak te voorkomen?". Vervolgens gaven zij informatie en tips over beide onderwerpen aan bezoekers. Ook werd er onder andere een veiligheidsdebat en een netwerk-bijeenkomst georganiseerd over de multidisciplinaire samenwerking bij grote evenementen en het delen van vakmanschap tussen verschillende partners middels convenanten met nutsbedrijven, door informatiemanagement en netcentrisch werken.

Geïnspireerd door deze veiligheidsweek of de preventieteams? Neem dan contact op met Marlies Lampert, communicatieadviseur Veiligheidsregio Zeeland, m.lampert@vrzeeland.nl of Alwin Don, communicatieadviseur Politie Zeeland, alwin.don@zeeland.politie.nl

Oprichtingscongres veiligheidskoepel

Begin dit jaar hebben de Politievakbond ACP en de Bond van defensiepersoneel ACOM de Stichting Werknemersbelangen Vrede en Veiligheid (SWVV) opgericht. De SWVV is een koepelorganisatie voor werknemersverenigingen en vrijwilligersorganisaties in de veiligheidskolom. In september organiseerde de SWVV een oprichtingscongres met als thema 'De toekomst van veiligheid'.

Het doel van de SWVV is het vergroten van de samenwerking tussen organisaties die de belangen vertegenwoordigen van werknemers en vrijwilligers in de hele breedte van het de veiligheidskolom. Door samenwerking tussen deze belangenorganisaties kunnen de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden van (vrijwillige) werknemers in het gehele veiligheidsdomein geoptimaliseerd worden. Zie voor meer informatie over de SWVV: www.swvv.nl

Ruimte voor vernieuwen

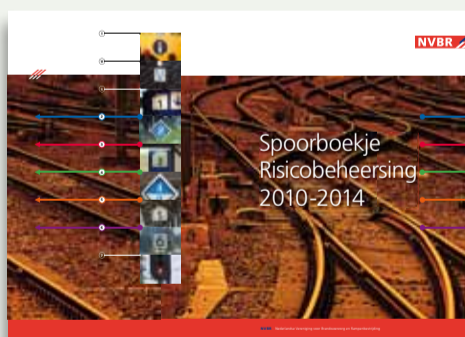
Het jaarlijkse NVBR-congres stond dit keer in het teken van vernieuwen. Ruim 700 deelnemers konden twee dagen lang workshops en masterclasses volgen.

Zie voor de verslagen en impressie van deze dagen op: www.nvbr.nl/congres

Spoorboekje 'Risicobeheersing 2010-2014' gereed

Tijdens het jaarcongres van de NVBR werd ook het spoorboekje 'Risicobeheersing' gepresenteerd. Het spoorboekje biedt een helder overzicht van de veelheid aan onderwerpen, die binnen het Programma risicobeheersing spelen. De publicatie maakt duidelijk welke doelstellingen worden nagestreefd. Uiteraard is het hierbij noodzakelijk het document (twee) jaarlijks te herijken. Het spoorboekje is door het bestuur van de NVBR en de Raad van Regionaal Commandanten (RRC) zeer enthousiast ontvangen en leidde tot het opstellen van spoorboekjes voor de overige programma's van de NVBR. De spoorboekjes helpen om te focussen en prioriteiten te stellen, waarbij de aanbevelingen uit de publicatie 'de Brandweer over morgen' als richtsnoer gelden. Het boekje is te downloaden via: www.nvbr.nl of via www.brandweerkennisnet.nl.

Fenomenenonderzoek

Naar aanleiding van de incidenten tijdens het strandfeest van Hoek van Holland loopt er nu een onderzoek naar geweld van groepen tijdens evenementen. Dit onderzoek is geïnitieerd door de gemeente Rotterdam en BZK en wordt uitgevoerd door COT (instituut voor veiligheids- en crisismangement), bureau Beke en de Politieacademie. De Politieacademie richt zich op internationale voorbeelden (uit Duitsland, Engeland en Zweden) van geweldsincidenten tijdens evenementen en grootschalige gebeurtenissen.

Er worden in totaal 12 verschillende evenementen onderzocht (in vier regio's twee evenementen per regio, plus vier 'losse' evenementen). Deze worden geanalyseerd en daarbij wordt onder andere gekeken naar invloed van alcohol en drugs; daderprofiel, psychosociale achter-

grond van dader en de communicatiemiddelen.

Bij de selectie van evenementen is ook gekeken naar de spreiding over het land en de aard van de gebeurtenissen/evenementen. Het onderzoek richt zich met name op de rol van de politie en de gemeente. Verwacht wordt dat de uitkomsten begin november 2010 bekend zijn. Voor meer informatie over het onderzoek of vragen hierover: Rianne.posthuma@minbz.nl.

Over leven in de stad

Het Nederlandse Rode Kruis organiseerde op de Internationale Dag van de Rampenbestrijding, 13 oktober jl. een symposium met als thema 'Over leven in de stad'. Aanleiding was het onlangs door het Internationale Rode Kruis uitgebrachte *World Disasters Report 2010 'Focus on urban risk'*. Esther de Kleuver, plaatsvervangend directeur Nationale Veiligheid van het ministerie van BZK sprak tijdens de bijeenkomst over de aanpak van de rijksoverheid en benadrukte het belang van zelfredzaamheid en burgerparticipatie, waarbij de veiligheidsregio's een cruciale rol spelen.

11 november: Jaarlijks veiligheidscongres in het teken van verandering

'Veiligheid in verandering'. Dat is het thema van het Veiligheidscongres dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ook dit jaar weer organiseert. Op donderdag 11 november 2010 zullen tijdens het congres in theater Figi in Zeist weer tal van boeiende en actuele veiligheidsonderwerpen de revue passeren. De ontwikkelingen binnen het veiligheidsdomein worden tijdens dit congres vooropgesteld. Deze rondetafelgesprekken zijn vooralsnog gereserveerd voor het nieuwe regeerakkoord.

De deelnemers kunnen kiezen uit een groot aantal workshops. Deze workshops hebben betrekking op onder meer de politieorganisatie, de veiligheid tijdens de jaarwisseling, de mogelijkheden veiligheidsgevoel te vergroten, internationaal veiligheidsbeleid, campagnes, 'storytelling', doorontwikkeling veiligheidsregio's, actueel onderzoek en de invoering van innovatieve technieken, zoals NL-alert. Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld twee workshops bij te wonen.

Evenals vorig jaar is het mogelijk deel te nemen aan een van de rondetafelgesprekken met een aantal directeurs en topambtenaren van het directoraat-generaal Veiligheid van het ministerie. Deze rondetafelgesprekken zijn vooralsnog gereserveerd voor het nieuwe regeerakkoord. Uiteraard zijn er tijdens het veiligheidscongres voldoende mogelijkheden om tijdens de informatiemarkt of de netwerkborrel aan het einde van de dag collega's uit het veiligheidsnetwerk te ontmoeten.

Voor meer informatie over het jaarlijkse veiligheidscongres en voor aanmelding: www.hetveiligheidscongres.nl.

Stuur een mail!

HIER KAN UW NIEUWS STAAN

Wilt u uw kennis over projecten en initiatieven delen met uw partners in het land? Of heeft u nieuws betreffende uw veiligheidsregio? Stuur dan een mail naar de redactie: redactie@veiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl

DE VEILIGHEIDSREGIO IN UW BRIEVENBUS?

De Veiligheidsregio niet ontvangen? Of zijn uw adresgegevens veranderd? Stuur dan een mail naar: redactie@veiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl

AGENDA

EXPERTMEETINGS

In 2010 organiseert het Veiligheidsberaad de volgende expertmeetings:

- 29 november: expertmeeting 'Politie in de veiligheidsregio'

De expertmeetings worden gehouden in Arnhem, locatie NIFV. Voor meer informatie zie: www.expertmeetings-veiligheidsregio.nl.

OVERIG

- 11 november: Veiligheidscongres BZK (Zeist)

COLOFON

De Veiligheidsregio is een kwartaaluitgave van het Veiligheidsberaad in samenwerking met NVBR, Politie Nederland, GHOR, VNG en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het kopiëren en/of overnemen van (delen van) de inhoud van deze uitgave is toegestaan, mits men vooraf toestemming vraagt aan de redactie en onder bronvermelding.

Veiligheidsberaad

REDACTIEADRES

Bureau Veiligheidsberaad
T.a.v. redactie De Veiligheidsregio
redactie@veiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl
Postbus 7010
6801 HA Arnhem

HOOFDREDACTIE

Veiligheidsberaad, Winrie de Boer

REDACTIERAAD

GHOR, Michiel Hoorweg
NVBR, Frank Huizinga
VNG, Liane ter Maat
Politie Nederland, Frédérique de Vries

REDACTIE

BZK, Nynke Stegink, Elin Berfelo
Veiligheidsberaad, Alfred van de Pol, Elize Fallon

Eindredactie: Ada Kraft

Redacteuren: Rob Jastrzebski, Roy Johannink, Klaas Salverda. Verder werd aan deze uitgave een bijdrage geleverd door NCC en GHOR Academie.

Traffic: PINO evenementen & congressen

Ontwerp en opmaak: BORREN

Fotografie: Rob Jastrzebski, Peter Hofman, Maarten van der Voorde, JJ foto, gemeente Nijmegen, gemeente Alkmaar, gemeente Enschede, Desiree Müller, Nationale Beeldbank, René Verleg

Cartoon: Patrick van Gerner, Tochtstrips

Drukwerk: Roto Smeets Utrecht

Oplage: 10.000 - oktober 2010